

Hur vi får ungdomar att fortsätta spela fotboll
Slutbetänkande arbetsgruppen ny EIK utvecklingsmodell

april 2014

1. Bakgrund	3
1.3 Arbetsgruppen	3
1.4 Tidsplan	3
1.5 Metoder.....	3
1.6 Ordförklaringar och viktiga begrepp	4
1.7 Inledande ord från arbetsgruppen	4
2. Idrotten och samhället	5
2.1 FN:s barnkonvention	5
2.2 Statens idrottspolitiska mål.....	5
2.3 Idrotten Vill – idrottsrörelsens idéprogram	6
3 Vad säger forskningen?.....	7
3.1 Varför slutar ungdomar spela fotboll?.....	7
3.2 Idrottens dolda läroplan	8
3.3 ”Att finna och utveckla talang”	8
3.4 Long-Term Athlete Development (LTAD)	10
4 Hur får vi ungdomarna att spela fotboll längre?.....	12
4.1 Undvik tidig selektering	12
4.2 Tillåt Multiidrottande	14
4.3 Utbilda tränare	14
4.4 Långsam väg in i seniorverksamheten.....	17
4.5 Demokrati och delaktighet.....	18
4.6 Fler anläggningar	18
5 Enskedemodellen	18
5.1 Enskede IK:s vision och verksamhetsidé.....	18
5.2 Vår idé i sammanfattning.....	19
5.3 Enskede IK:s värdegrund.....	20
5.4 Spelarutbildningsplan	24
5.5 Tränarutbildningsplan.....	26
6. Implementering av Enskedemodellen	26
6.1 Föräldramöten.....	27
6.2 Skynda långsamt.....	27
7. Förslag till förändringar	28
7.1 Flytta fram konstruktion av förstalag.....	28
7.2 Utbilda ledare	28
7.3 Demokrati och delaktighet.....	29
7.4 Anläggningar	29
7.5 Enskedemodellen.....	29
7.6 Övriga synpunkter	29
8. Sammanfattning	30
Bilaga 1: PHV-kurva.....	32
Bilaga 2: Handlingsplan Enskedemodellen.....	33
ÅR 1 - 2014.....	33
ÅR 2 – 2015	34
ÅR 3 – 2016	34
Bilaga 3: Handlingsplan femmannakommitté.....	35
Bilaga 4: Handlingsplan Ungdomssportchef.....	36
Bilaga 5: P01:s verksamhet – ett gott exempel	39
Bilaga 6: Behålla fler seniorer.....	42

1. Bakgrund

I oktober 2013 genomfördes en workshop i Enskede IK med utgångspunkt i Fredrik Sundqvist bok ”Så funkar ungdomsfotboll”. Där framkom en modell för ungdomsverksamheten där breddverksamhet och talangutveckling går hand i hand, där en fungerande breddverksamhet är själva fundamentet till att utveckla talanger. En arbetsgrupp tillsattes för att utreda hur en framtida Enskedemodell kan se ut.

1.1 Uppdraget

Arbetsgruppen skall ta fram förslag på en framtida ”Enskedemodell” utifrån vetenskapliga och sportsliga aspekter. I arbetet bör gruppen beakta aspekter som vad är föreningens bästa och vad är spelarens bästa. Speciellt viktigt är att man presenterar en strategi för hur en eventuell ny framtida modell ska kunna implementeras i vårt upptagningsområde.

1.2 Frågor som gruppen skall beakta

- Vad säger dagens forskning i ämnet?
- Vad gör föreningen som är bra idag?
- Vad kan föreningen förbättra?
- Finns det några synergieffekter, som exempelvis fler sponsorer?
- Hur kan vi genom Enskedemodellen få en förbättrad relation till vår kommun och stadsdelsnämnd?

1.3 Arbetsgruppen

Styrelsen har tillsatt en arbetsgrupp bestående av representanter från Enskede IK:s kommittéer samt kansliet.

Magnus Pettersson – projektledare för Azaleagruppern

Freja Andersson – styrelserepresentant och sekreterare

Mats Wistedt – representant från kansliet

Anders Backman – representant Herrkommittén (HK)

Daniel Roos – representant Pojkkommittén (PK)

Christian Nyreröd – representant Damkommittén och Flickkommittén (DK/FK)

Thomas Björkman – representant Utbildningskommittén (UK)

1.4 Tidsplan

- Start hösten 2013
- Delbetänkande till styrelsen 20 december 2013
- Slutbetänkande april 2014

1.5 Metoder

- Insamling av dokumentation och studier som har gjorts tidigare
- Fånga upp idéer som fungerar i föreningen och andra föreningar idag

- Utbildningsträffar med personer som har arbetat med denna fråga

1.6 Ordförklaringar och viktiga begrepp

Early Specialization: Tidig specialisering betyder att man i tidig ålder, ofta innan puberteten är nådd riktar man in sig på sin idrott och börjar träna på de rörelsemönster och den teknik som är specifik för den enskilda idrotten. I vissa idrotter krävs tidig specialisering för att bli duktig exempelvis gymnastik.

Late Specialization: Sen specialisering betyder att man i sen ålder, ofta efter puberteten, riktar man in sig på sin idrott. Innan dess har man tränat mer allsidigt och lärt sig generella rörelsemönster etc. De allra flesta idrotter, där fotboll är en, är sen specialisering att föredra.

Relative Age Effect (RAE): Relativ ålderseffekt innebär att det spelar roll när på året man är född samt när man kommer i puberteten. De som är födda tidigt på året och som ofta kommer tidigt i puberteten, har fysiska och psykiska fördelar gentemot dem som är födda sent på året och som ofta kommer i puberteten senare.

Peak Height Velocity (PHV): Tillväxtpeak är den period där man växer som mest. Är individuellt när man hamnar i detta. Ett sätt att anpassa sin träning efter, så man vet vad man ska träna på för optimal utveckling.

Deliberate Practice: På svenska ”organiserad övning” som i korta drag bygger på en hypotes att vill man bli bra på något, måste man träna minst 10 000 timmar på det.

Deliberate Play: På svenska ”lekfull övning”, där man menar att all form av träning som spontanidrott och lek är utvecklande.

1.7 Inledande ord från arbetsgruppen

Arbetsgruppen anser att det jobb vi gjort i huvudsak inte ska leverera något kortsiktigt utan det ska ses som en start och leda till en process som ska leva och utvecklas över tid. Det handlar om att arbeta för att ändra invanda strukturer och valda sanningar. En stark utgångspunkt har varit Svenska Fotbollförbundets nya spelarutbildningsplan som fastslår att: *En alltför intensiv verksamhet innebär ofta höga förväntningar och stor press på barnen. Föreningen vill konkurrera mot de bästa och barnen hamnar snabbt i en elitinriktad verksamhet, där tidig specialisering är ett faktum. Några barn utvecklas och blir riktigt bra, medan många kommer att slås ut. Erfarenhet och forskning visar att sannolikheten för att man får fram skickliga spelare i den här typen av verksamhet är liten.*¹

Vi hoppas att arbetet med den nya modellen kan påbörjas redan under 2014, i den del av verksamheten som ännu inte har påverkats av den gamla verksamheten, det vill säga pojkar och flickor födda 2003 och yngre.

¹ Svenska Fotbollförbundets Spelarutbildningsplan, sammanfattning 2.0 (2013), s. 8

På sikt hoppas vi kunna lyfta arbetet till högre instanser som Stockholms Fotbollförbund samt bli en förebild för andra föreningar i Stockholmsområdet, vilket även är en förhoppning hos ledande personer på StFF, SvFF och SISU idrottsutbildarna.

2. Idrotten och samhället

2.1 FN:s barnkonvention

1990 ratificerade Sverige FN:s konvention om barnets rättigheter, vilket betyder att man som land har förbundit sig till att förverkliga den. Barnkonventionen består av fyra grundläggande principer:

- Inget barn får diskrimineras på grund av härkomst, kön, religion, funktionshinder eller andra liknande skäl.
- Barnets bästa ska vara vägledande vid allt beslutsfattande och vid alla åtgärder som rör barn och unga.
- Barn och unga ska tillåtas att utvecklas i sin egen takt och utifrån sina egna förutsättningar.
- Barn och unga ska ges möjlighet att framföra och få respekt för sina åsikter i frågor som berör dem.

I konventionen står det också att barn och unga har rätt till vila och fritid, till lek och rekreation som är anpassat efter barnets ålder och som är tillgänglig för varje barn utan diskriminering. Med fritid avses tid och frihet att göra det man vill, med rekreation avses aktiviteter som inte är obligatoriska, till exempel föreningsidrott. Barnkonventionen ska vara vägledande inom alla verksamhetsområden i samhället.²

2.2 Statens idrottspolitiska mål

Statens bidrag för barn- och ungdomsidrotten ska lämnas till en verksamhet som bedrivs ur ett barnrättsperspektiv, målen och syftena kompletteras även med att stöd kan lämnas till verksamhet som stärker idrottsutövares internationella konkurrenskraft. All verksamhet inom barn- och ungdomsidrotten bör vara förenlig med FN:s konvention om barnets rättigheter.

Statsbidraget ska stödja en verksamhet som:

1. bidrar till att utveckla barns och ungdomars intresse och benägenhet för idrott och motion samt deras möjligheter att utöva inflytande över och ta ansvar för sin idrott.
2. gör det möjligt för alla människor att utöva idrott och motion.
3. syftar till att ge kvinnor och män lika förutsättningar att delta i idrottsverksamhet
4. främjar integration och god etik
5. bidrar till att väcka ett livslångt intresse för motion och därmed främjar en god hälsa hos alla människor.

² FN:s barnkonvention

Statsbidraget kan även lämnas för att:

1. utveckla barns och ungdomars samt funktionshindrades intresse för idrott samt deras möjligheter att få allsidig träning utifrån var och ens fysiska och psykiska förutsättningar.
2. utveckla kvaliteten i idrottsrörelsens barn- och ungdomsverksamhet samt att verksamheten främjar en god etik, ökat deltagande, ideellt engagemang, jämställdhet och integration
3. möjliggöra förberedelser inför och deltagande i internationell tävlingsverksamhet
4. skapa bättre förutsättningar för elitsatsande ungdomar att kombinera sin idrottsutövning med utbildning vid riksrekryterande idrottsgymnasier.³

2.3 Idrotten Vill – idrottsrörelsens idéprogram

Idrottens verksamhetsidé

- *Idrott är fysisk aktivitet som vi utför för att kunna ha roligt, må bra och prestera mera.*
- *Idrott består av träning och lek, tävling och uppvisning.*
- *Idrotten ger fysisk, psykisk, social och kulturell utveckling.*
- *Vi organiserar vår idrott i självständiga föreningar och förbund som tillsammans utgör en fri och frivillig folkrörelse förenad i Riksidrottsförbundet.*
- *Vi delar in vår idrott efter ålder och ambitionsnivå. Med barn idrott avser vi i allmänhet idrott till och med 12 års ålder, med ungdomsidrott avser vi idrott för tonåringar 13-20 år, med vuxenidrott avser vi idrott för dem som är över 20 år.*
 - *I barnidrotten leker vi och ger barnen tillfälle att pröva på olika idrotter. Att ge barnen möjlighet till allsidig idrottsutveckling är normgivande för verksamheten. Tävling är en del av leken och ska alltid ske på barnens villkor.*
 - *I ungdomsidrotten och vuxenidrotten skiljer vi på breddidrott och elitinriktad idrott.*
 - *I den elitinriktade idrotten är prestationsförbättring och goda tävlingsresultat vägledande.*
 - *I breddidrotten är hälsa, trivsel och välbefinnande normgivande, även om prestation och tävlingsresultat ofta tjänar som sporre.*
- *Vi är en samlad idrottrörelse som verkar för samma vision och värdegrund, den genomsyrar alla förbund och föreningar, såväl bredd som elit. Vi värnar om den svenska idrottsrörelsens tradition där elit- och breddverksamhet sker i nära samverkan, som ger inspiration, utveckling och livskraft. Inom idrottsrörelsen respekterar alla förbund och föreningar, såväl elit som bredd varandras roller och verksamhetsvillkor.*
- *Idrotten följer FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, FN:s konvention om barnets rättigheter och FN:s internationella konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.*

³ Regeringens proposition 2008/09:126 Statens stöd till idrotten

Idrottens vision

Svensk idrott – världens bästa. Svensk idrott ska vara bäst i världen för alla på alla nivåer. Vi vill ständigt utvecklas och förbättras till både form och innehåll. Det bygger på en självstyrande och samlad idrottsrörelse med starka förbund och föreningar samt en utbildningsverksamhet i världsklass.

Idrottens värdegrund

- *Glädje och gemenskap.* Glädje och gemenskap är starka drivkrafter för att idrotta. Vi vill bedriva och utveckla all verksamhet så att vi ska kunna ha roligt, må bra och prestera mera.
- *Demokrati och delaktighet.* Föreningsdemokratien innebär att alla medlemmars röst har lika värde. Delaktighet innebär att alla som deltar får vara med och bestämma om och ta ansvar för sin verksamhet. Demokrati och delaktighet ska utövas jämställt och oavsett bakgrund.
- *Allas rätt att vara med.* Allas rätt att vara med innebär att alla som vill ska kunna vara med utifrån sina förutsättningar. Alla som vill, oavsett nationalitet, etniskt ursprung, religion, ålder, kön eller sexuell läggning samt fysiska och psykiska förutsättningar, får vara med i föreningsdriven idrottsverksamhet.
- *Rent spel.* Rent spel och ärlighet är en förutsättning för tävlande på lika villkor. Det innebär att hålla sig inom ramarna för överenskommelser och en god etik och moral. Att verka mot fusk, doping och en osund ekonomi, mot mobbning, trakasserier och våld såväl på som utanför idrottsarenan.⁴

3 Vad säger forskningen?

3.1 Varför slutar ungdomar spela fotboll?

Av de ungdomar som slutar spela fotboll, slutar de flesta spela någon gång mellan 13 och 15 års ålder. I forskningsrapporten *Varför lämnar ungdomar idrotten?* undersöker Peterson och Franzén de vanligaste orsakerna till att ungdomar mellan 13 och 15 år slutar spela fotboll.⁵ Rapporten påvisade att orsaker som geografi⁶, etnicitet, ålder och kön inte hade någon betydelse för om ungdomarna fortsatte med fotboll eller inte. Inte heller verkade föreningens seniorlags plats i seriesystemet ha någon betydelse.⁷

⁴ http://www.rf.se/ImageVaultFiles/id_33080/cf_394/Idrotten_vill_-_kortversion_av_idrottens_id-progra.PDF (hämtad 2013-12-06).

⁵ Franzén, Mats och Peterson, Tomas *Varför lämnar ungdomar idrotten – en undersökning av fotbollstjejer och killar från 13 till 16 år*, FoU-rapport 2004:3.

⁶ Förväntningen var att fler storstadsungdomar skulle sluta på grund av ett större utbud av fritidssysselsättning.

⁷ Förväntningen var att en mer elitinriktad verksamhet på seniorsidan skulle resultera i att fler ungdomsspelare hoppade av. Men det visade sig att så inte var fallet. Däremot dras inte slutsatsen att verksamheten för 13-15

Peterson och Franzén konstaterar istället att det är två andra anledningar som gör att ungdomar slutar spela fotboll. Det ena är erkännande för sina prestationer (fotbollskapital), där studien visar att de spelare som fick sitt erkännande i form av deltagande på distriktslägret vid 13 års ålder i större utsträckning stannade kvar i fotbollen, medan de som inte fått detta erkännande och valts ut valde att sluta med fotbollen. Den andra anledningen var kompisar (socialt kapital), där studien fann bevis för att om kompisstödet saknades i verksamheten mellan fotbollen och ens övriga vardag ökade sannolikheten att sluta, framför allt om individen upplevde någon form av motgång.

3.2 Idrottens dolda läroplan

Det närmaste en fastställd och samlad läroplan som idrotten kommer är Idrotten vill, där det ges rekommendationer för idrottsverksamheten men samtidigt betonas att det är på lokal nivå som idrotten får sin slutgiltiga form. I avhandlingen *Ledarna och barnidrotten - Idrottsledarnas syn på idrott, barn och fostran* pratar idrottsdocenten Karin Ridelius om begreppet ”idrottens dolda läroplan”.⁸ Ridelius finner fyra viktiga aspekter i idrottens dolda läroplan:⁹

- Kvinnor kan men män kan bättre
- Glädje inom idrotten är kopplat till att vinna och prestera bra.
- Fysisk aktivitet som ”straff”
- Skötsamma, pålitliga, ärliga och ansvarsfulla barn

Slutsatsen hon drar är att ledarna ofta gynnar och lyfter fram de barn som når upp till ovanstående aspekter.

3.3 ”Att finna och utveckla talang”

Det finns två dominerande utgångspunkter för att definiera talang:

1. Man försöker förutse vilka som blir elitidrottare på elitnivå genom att studera beteenden, färdigheter, personligheter och egenskaper som påverkar idrottsutövarna.
2. Man fokuserar på processen som ger idrottsutövaren möjlighet att utvecklas långsiktigt och att det inte går att förutse vem som blir talang.¹⁰

åringar saknar elitinriktning, utan snarare att föreningar med seniorlag i de lägre divisionerna bedriver en liknande verksamhet för sina ungdomar som dem som finns i de högre divisionerna gör.

⁸ Begreppet ”dold läroplan” instiftades av forskaren Philip Jackson och syftar på de oskrivna reglerna i skolan. Det vill säga de kunskaper eleverna tillgodogör sig av de outtalade krav som olika klassrumssituationer ställer. Lärarna är ofta omedvetna om den dolda läroplanen.

⁹ Ledarna och barnidrotten, s. 201ff.

¹⁰ Fahlström, Per Göran (2011) Att finna och att utveckla talang - en studie om specialidrottsförbundens talangverksamhet. RF, FoU-rapport 2011:2. Stockholm: RF, s. 3.

Det första talangperspektivet utgår från en målmedveten, kvalificerad träning och att talangen har rätt attityd, den vill satsa på idrotten. Kopplat till detta finns också tanken om deliberate practice: att man måste träna 10 000 timmar på något för att bli bra på det. Det andra talangperspektivet förutsätter istället en senare specialisering, där träning kan se ut på flera olika sätt där all träning gynnar individen. Här brukar man prata om att multiträning, där man tränar flera olika idrotter, skapar förutsättningar för att bli duktig senare.

I studien *Att finna och utveckla talang – en studie om specialidrottens talangverksamhet*, har universitetslektorn Per Göran Fahlström kartlagt specialidrottsförbundens selektionsstrategier och selektionsnivåer. Han finner att båda ovanstående utgångspunkter används i förbunden, varav den sistnämnda betonas mer. Den gängse synen är att tidig talangselektering inte är en garanti för senare framgång, samtidigt som alla förbund aktivt arbetar med talangprogram.¹¹ Utifrån detta ifrågasätter Fahlström varför man lägger så mycket tid på att finna talangen om talangen inte är viktig. Han finner också att talangerna ofta beskrivs som unika och att utvecklingen sker i olika takt, trots det försöker man att skapa ett generellt talangprogram för att hitta unika personer. Kanske ska man istället fundera över mer individanpassade talangsystem?

Några andra som undersöker om talangselektering verkligen skapar fler talanger är Richard Bailey och David Collins. De har tittat på de vanligaste talangsystemen och sett att de ofta kräver en tidig specialisering på idrottande. Ungdomar som multiidrottade hade svårare att ta sig in i systemet, eftersom de inte ville satsa på sin idrott. En annan sak som forskarna märkte var att ungdomar som varit inne i talangsystemet men sedan blivit utkastade för att de inte längre var tillräckligt bra, hade oerhört svårt att komma tillbaka in, de allra flesta slutade med sin idrott. I likhet med Fahlström fastslår de också att talangsystemen, även om de har en långsiktig ambition, appliceras på ett kortsiktigt sätt där dem som för tillfället är bäst tas ut, utan hänsyn till hur bra de kan bli i framtiden.¹²

En annan som har tittat på talangselektering är forskaren Tomas Peterson i sin bok *Talangutveckling eller talangavveckling?* Där ger han ett fotbollsperspektiv gällande selektering och struktur till skillnad från Fahlströms studie som är mer allmän, då han undersöker hur svensk fotbolls elit skapas.

Petersons undersökning visar att de spelare som blir uttagna till distriktsläger och ungdomslandslag är födda tidigt på året. Av ungdomslandslagsgruppen, den identifierade

¹¹ Fahlström, s10.

¹² Bailey, Richard och Collins, David (2013) *The Standard Model of Talent Development and its Discontents*, Human Kinetics, Inc.

eliten, ingår hälften av pojkarna och tre fjärdedelar av flickorna i den etablerade eliten vid 25 års ålder. Resten i den etablerade eliten har ersatts av spelare som aldrig har varit inne i systemet. Petersons slutsats blir att svensk fotbolls selektionssystem fram till nitton års ålder missgynnar spelare födda andra halvåret och sista kvartalet.¹³

Varför fortsätter man då att använda sig av selektionssystem? Enligt Peterson är det framför allt att man framhåller fördelarna med det nuvarande selektionssystemet: man får ändå fram A-lagsspelare. Samtidigt visar studien, som har följt ungdomar födda 1984 i 25 års tid att nuvarande system har skapat 4 spelare av ypperste elit: Andreas Dahl, Martin Fribrock, Henok Goitom och Karl Svensson. Vid 15 års ålder tillhörde ingen av dessa en elitförening. På flicksidan gäller motsvarande för Johanna Almgren, Nilla Fischer och Lotta Schelin.¹⁴

Avslutningsvis diskuterar Peterson en alternativ modell där han menar att alla selektionssystem som använder skillnader i fysisk mognad ska avskaffas och att verksamheter som distriktslag och ungdomslandslags inte ska användas. Istället ska följande verksamhetsprinciper följas:¹⁵

- Låt så många som möjligt vara med så länge som möjligt.
- Låt varje individ utvecklas efter sina egna, unika förutsättningar.
- Varje individ ska i sin utveckling endast jämföras med sig själv.
- Låt kampmomentet i tävlingen vara överordnad resultatet.
- Ge alla en grenspecifik utbildning.

Om dessa principer efterlevs uppfyller det dels samhällets mål om demokratisk fostran och en bra social miljö, dels uppfyller det föreningarnas mål om att få så många och så bra seniorutövare som möjligt.

3.4 Long-Term Athlete Development (LTAD)

Dr. Istvan Balyi från Kanada är världsledande inom området utveckling av idrottare. Han arbetar utifrån ett system som kallas LTAD (Long-Term Athlete Development) som fokuserar på optimal träning och tävling genom speciellt utformade utvecklingsprogram för barn och ungdomar för att få ut maximal kapacitet som vuxen. Modellen består av sex faser för långsiktig utveckling där stor hänsyn tas till utvecklingsålder, tidig, medel och sen mognad (pubertet) liksom relativ ålder. Vanligtvis styr endast den kronologiska åldern tränings- och tävlingsupplägg för barn och ungdomar.¹⁶

¹³ Peterson, Tomas.(2011). Talangutveckling eller talangavveckling?, Stockholm: SISU Idrottsböcker, s. 130f

¹⁴ Ibid, s. 109f

¹⁵ Ibid, s. 124f

¹⁶ Balyi, Istvan och Hamilton, Ann (2003) *Long-Term Athlete Development: Trainability in Childhood and Adolescence, Windows of Opportunity, Optimal Trainability.*

Dessa sex punkter är:

- FUNDamental (flickor 6-8 år, pojkar 6-9 år)
- Learning to train (flickor 8-11 år, pojkar 9-12 år)
- Training to train (flickor 11-15 år, pojkar 12-16 år)
- Training to compete (flickor 15-17 år, pojkar 16-18 år)
- Training to win (flickor 18+, pojkar 19+)
- Retirement/retainment (vilken ålder som helst)

Balyi pratar om *Peak Height Velocity* (PHV) som är en oerhört viktig aspekt att ta hänsyn när det gäller träning för barn och unga. PHV är den period i livet där man växer som mest och kan ses som en indikator efter hur man ska anpassa träningen för barn och vad man ska träna på. Exempelvis menar Balyi att det inte finns någon mening med att träna styrka förrän det att barnen har passerat PHV. Som alltid när det gäller tillväxt och pubertet är det mycket individuellt mellan barnen, vilket betyder att inom samma åldersgrupp har barnen kommit olika långt i PHV och bör således träna på olika saker.¹⁷ Lyckas man anpassa träningen efter barnens PHV ger vi dem en chans för optimal utveckling. Tyvärr ser det ofta inte ut så, utan istället för man in vuxnas aktiviteter och rörelsemönster alltför tidigt för barn och ungdomar vilket ökar risken för skador och utslagning. Anledningen att det är så enligt Balyi är att man oftast har ett kortsiktigt perspektiv på idrottsutövandet, att resultat ska komma nu och inte i framtiden och att man inte vet bättre.

Träningsupplägget ska istället planeras utifrån varje individs aktuella utvecklingsfas. Den viktigaste fasen är före, under och strax efter puberteten och när detta inträffar är olika för varje individ. Detta ställer höga krav på tränares kunskap och engagemang. Ett problem idag är att de bästa och mest utbildade och erfarna tränarna jobbar "i toppen" med eliten medan barnen får de med lägst erfarenhet och utbildning.¹⁸

En annan sak att ta hänsyn till är när det är dags att specialisera sig på de tekniska och fysiska moment och färdigheter som just den specifika idrotten kräver. Balyi delar in idrotterna i *Early specialization* och *Late specialization*. Early specialization är de idrotter som kräver tidig specialisering för att bli bra på idrotten, hit hör sporter som gymnastik, simhopp och bordtennis. Men de allra flesta lagidrotter, där fotboll är en, är Late specialization att föredra, vilket innebär att man inte behöver träna specifikt på tekniska rörelser i början av sin träning. Det får snarare motsatt effekt då en alltför tidig specialisering istället leder till att barn slutar tidigare med sin sport och tappar intresset för idrott.¹⁹

¹⁷ Balyi och Hamilton.

¹⁸ <http://ortomed.se/2012/01/13/ltad-idrottsmedicinsk-forelasning/>

¹⁹ Balyi och Hamilton.

Modellen har väckt stor uppmärksamhet och anammats av många organisationer och förbund runt om i världen bland annat Belgien, Danmark, England. I Sverige används den av Svenska Innebandyförbundet som har tagit fram en ny spelarutvecklingsplan, anpassad efter LTAD. Även SvFF:s nya spelarutvecklingsplanen har LTAD som bas.

4 Hur får vi ungdomarna att spela fotboll längre?

4.1 Undvik tidig selektering

Forskningen talar sitt tydliga språk: tidig selektering är kontraproduktivt om man vill få många ungdomar att spela fotboll längre. Dessutom är det ingen garanti för att få fram talanger och duktiga A-lagsspelare. Fokus bör istället vara att utgå från Thomas Petersons fem verksamhetsprinciper om att få med så många, så länge som möjligt samt att lagen bedriver en verksamhet i linje med LTAD.

I Enskede IK:s nuvarande verksamhet sker en uttagning till ett förstalag i 12-års ålder på pojksidan. Förstalaget betalar en så kallad elitpeng, som bland annat finansierar en extern, utbildad tränare. De spelare som inte kommer med i förstalaget erbjuds plats i breddlag, förutsatt att det finns ledare och tillräckligt antal spelare. Spelarna i breddlagen får normalt sett sämre förutsättningar än sina kompisar i förstalaget, vilket gör att de tappar i utveckling gentemot förstalagsspelarna. I och med det blir de spelarna man valt att satsa på bättre, inte på grund av att det var dem som kunnat bli bäst, utan på grund av att de har fått möjlighet att utvecklas, en form av självuppfyllande profetia. Detta har ofta resulterat i att många spelare slutar spela fotboll i Enskede IK några år efter att selekteringen har skett. På flicksidan sker inte en sådan selektering i samma utsträckning, på grund av att många åldersgrupper ofta bara har en träningsgrupp. I de åldersgrupper på flicksidan som varit många, har samma selektering som beskrivs på pojksidan skett, med motsvarande negativa effekter.

Åldersgruppen P01 i Enskede IK har dock arbetat på ett annorlunda sätt och det har resulterat i att man har lyckats behålla nästan alla spelare, samt att samtliga spelare utvecklas hela tiden. ”Lyckliga” omständigheter hade gjort att när det var dags att bilda ett förstalag, ombildades en av träningsgrupperna till ett förstalag vilket gjorde att inga träningsgrupper bröts samt att inga lag och därmed heller inga kompisband bröts. Det gjorde också att ingen av föräldratränarna slutade, eftersom inga tränarsöner från övriga träningsgrupper kom med i förstalaget. Träningsgrupperna kunde fortsätta med sin träning som vanligt.

Göteborgs FF försöker uppmuntra sina klubbar att på individnivå jobba enligt 25-50-25. 25% ska spelaren vara dominant, 50% erhålla konkurrens på samma nivå och 25% ska tillbringas i en jobbig miljö där spelaren tillhör de svagare. För vaccinera sig mot

spelarflykt och efterlikna 25-50-25 har P01 samverket mellan träningsgrupperna genom ett så kallat Team 42. Team 42 är ett lag som bara existerar vid matchtillfällen och sedan upplöses, laget är anmält i ”svår serie” i St Erikscupen och är till för att ge de spelare som kommit lite längre i sin utveckling en utmaning genom svårare motstånd.

En annan metod P01 arbetat med är Knight Cup, där alla träningsgrupper blandats och delats in i lag för att sedan spela cup. Det har resulterat i att nästan alla spelare i åldersgruppen känner varandra och att tränarna för de olika träningsgrupperna känner varandra. P01 fylls på utifrån, på alla nivåer, eftersom klubbar runtomkring inte fungerar tillfredsställande.

Även på flicksidan har rotationsträning genomförts mellan de olika åldersgrupperna, framför allt för att kunna erbjuda matchning på olika nivåer. Även matchspel har skett i blandad form där exempelvis F99 tillsammans med F00 anmälde ett lag i division 3 i F99-serien, för att ha möjlighet att erbjuda alla matchning på den nivå de ligger på. Förutom att det har varit utvecklande för spelarna har spelare också lärt känna varandra över åldersgränserna, vilket är positivt vid bildande av juniorlag eftersom spelarna redan känner varandra då.

Bildandet av förstalaget bör istället ske efter en välj-själv-princip och starta i 15 års ålder på pojksidan och 14 års ålder på flicksidan. Konstruktionen bör ta ett år eftersom de flesta då har passerat sin PHV i enlighet med LTAD. Se kapitel 5 om Enskedemodellen nedan.

Ett problem med att skjuta upp bildandet av förstalag till den ålder arbetsgruppen föreslår är det nuvarande seriesystemet i Stockholms Fotbollförbund. Tyvärr är systemet utformat på ett sätt som gör att tabellplacering blir väldigt viktigt från det att spelarna fyller 13 år. Var i tabellen man hamnar när laget är 13 respektive 14 år är avgörande för spel i de högsta serierna eller inte. Har föreningen ambitionen att ha ett lag i juniorallsvenskan blir placeringen, framför allt för 14 års laget, oerhört viktigt. Arbetsgruppen anser att nuvarande seriesystem inte gynnar en förening som vill satsa på att få med sig så många spelare som möjligt högt upp i åldrarna. Det finns två lösningar på problemet. Å ena sidan kan föreningen anpassa sig efter nuvarande seriesystem och bilda ett förstalag i 14 års ålder för pojkarna, och därmed kanske skapa större möjligheter att kvalificera sig för spel i högsta serien i 15 års-serien. Denna lösning är inte önskvärd utifrån perspektivet att 14 år är mitt i pojkarnas PHV, vilket med stor sannolikhet kommer innebära att Enskede IK inte bara kommer bekräfta utan till och med förstärka RAE under en selektering till förstalaget. Det skulle betyda att vi går emot den forskning som vi säger oss luta oss mot. Den andra lösningen är att bortse från StFF:s seriesystem, med inställningen att spel i högsta serien inte är viktigt eller prioriterat utan istället är fokus att behålla så många spelare som möjligt. I denna lösning finns risken att de spelare som anser det viktigt att spela i högsta serien för sin

utveckling väljer bort Enskede IK till förmån för andra klubbar som kan erbjuda den möjligheten. Dock, med stöd i LTAD, där fokus i åldrarna 12-16/11-15 ska ligga på träning, inte tävling och att man i det så viktiga ”Training to train”-steget pratar om att man ”Make or brake an athlete”, anser arbetsgruppen trots det att Enskede IK bör skjuta upp påbörjandet av förstalagskonstruktionen till 15 års ålder på pojksidan och 14 års ålder på flicksidan och helt enkelt se hur utfallet blir. Kanske lyckas lagen kvalificera sig till spel i högsta serien ändå med hjälp av Team 42-lag där hela ålderskullen samarbetar. Parallellt med den satsningen bör också Enskede IK motionera på StFF:s repskap i november 2014 om att tabellplacering inte ska vara avgörande för spel i högsta serien, eftersom det gör att vinst blir viktigt framför att utveckla fotbollsspelare. I samband med arbetet till motionen bör också föreningen försöka skapa kontakt och nätverka med andra föreningar för att få fler att stå bakom förslaget. Förhoppningen är att seriesystemet hinner ändras innan dess att de spelare födda 2003 blir femton år, detta eftersom F/P03 kommer vara den första åldersgruppen Enskedemodellen kommer appliceras på.

4.2 Tillåt Multiidrottande

I enlighet med forskningen bör också Enskede IK ta hänsyn till och uppmuntra multiidrottande. Barnet ska känna att det inte är ett hinder att hålla på med flera idrotter och aktiviteter. Att hen valde att träna innebandy istället för fotboll ska inte bestraffas med att inte få vara med på nästa match eller att hen uppfattas vara mindre intresserad av fotbollen. De barn som inte utövar andra idrotter än fotboll ska också få chansen att multiidrotta genom att man ibland kan ersätta fotbollsträningen med exempelvis simträning, friidrottsträning eller boxningsträning. På så sätt skapar vi allroundtränade barn som inte skadar sig lika lätt och förhoppningsvis en rörelseglädje och livslångt intresse för fotbollen.

Som ett steg i att uppmuntra till multiidrottande bör föreningen ha kontakt med andra föreningar i närområdet som sysslar med andra idrotter för att försöka få till ett samarbete. Kanske kan det handla om utbyte med den lokala brottnings-, boxnings- eller friidrottsklubben. I och med det ökar man barnens exponering för idrott i allmänhet och båda föreningarna har en möjlighet att knyta till sig nya medlemmar till föreningen.

4.3 Utbilda tränare

Svenska Fotbollförbundet och högskolan i Halmstad har på initiativ av ett flertal elitklubbar genomfört en studie med rubriken *Psykisk hälsa och välmående i fotbollsakademier*. Undersökningen har gjorts på 4 fotbollsföreningar med akademier där frågor ställts till spelare i akademi och breddlag i varje åldersgrupp från 11 – 18 år. Studien visar att en av de viktigaste faktorerna för det psykiska välmående, både på bredd- och akademnivå, visar sig vara relationen till den egna tränaren. Johan Fallby, riksinstruktör på SvFF, drar paralleller till en uppmärksam undersökning om lärarens avgörande roll för kvalitén på undervisningen.

Där slogs det fast att det är lärarens personlighet och kompetens snarare än typen av skola som har störst betydelse för hur eleven mår och presterar. Tränarens roll i fotbollen är här jämförbar med lärarens i skolan menar Fallby. Tränaren är sannolikt den mest betydelsefulla faktorn i idrottsmiljön och att då möta spelarnas behov är sannolikt den viktigaste metoden.

Eftersom Enskede IK:s verksamhet i stor utsträckning bygger på ideellt engagemang, speciellt från spelarnas föräldrar, har det tyvärr blivit att spelarens möjlighet till utveckling har varit mycket beroende av den föräldragrupp som finns runt laget. Då det inte har ställts några krav på föräldratränare gällande utbildning eller hur verksamheten har sett ut har inte alla spelare haft samma chans till utveckling och bra utbildning. Även i framtiden bör Enskede IK bygga på ideellt engagerade föräldrar, eftersom det annars skulle bli orimligt dyrt för spelare att spela i föreningen. Däremot kommer kraven på utbildning öka allt eftersom spelarna blir äldre och äldre. Det är viktigt att de föräldrar som väljer att bli tränare är väl införstådda med den spelarutbildningsplan som Enskede IK har tagit fram, samt att de är villiga att utbilda sig. Vad gäller Enskede IK:s syn på utbildning idag anser arbetsgruppen att klubben arbetar bra. Idag anordnar föreningen egna utbildningar och uppmuntrar sina ledare att utbilda sig. Det är också positivt att föreningens ledare erbjuds att gå på alla SvFF:s ledarutbildningar gratis, detta bör fortsätta även i framtiden.

Återigen är P01 och deras verksamhet ett bra exempel. Många av tränarna i åldersgruppen har varit drivande och velat utbilda sig inom fotbollstränarområdet. Alla tränarna i de olika P01-grupperna har haft fyra gemensamma möten varje år sedan första året på sjuåringarna. Första sjuåringarna genomfördes även gemensamma teknikträningar med delat ansvar med alla träningsgrupper en gång i veckan. Detta tillsammans med Knight cup har bidragit till att tränarkontakten mellan träningsgrupperna i P01 är väldigt bra och något som arbetsgruppen anser att klubben borde hjälpa fler tränings- och åldersgrupper med att starta. Bra, engagerade och kompetenta ledare ger bra, engagerade och kompetenta spelare. En bra verksamhet med kloka ledare frodas och växer, en verksamhet med inkompetenta och ”maktlystna” ledare går under. Ett annat exempel där engagerade och utbildade tränare har varit en bidragande orsak till att det fortfarande finns så många spelare i åldersgruppen som är P97, som idag har 60 spelare i sin breddverksamhet utöver förstalaget.

En annan viktig aspekt i fråga om tränarna är att de måste få stöd i sin verksamhet. Det går inte att bara ställa krav på föräldrar, som kanske inte har ett särskilt stort fotbollskunnande, att de ska gå ut och ta hand om 20 barn. Genom att ta fram träningsupplägg och tydligt berätta vad man ska träna på, behöver inte rollen som tränare bli lika tung att bära. Dessutom bör det finnas en arvoderad, välutbildad tränare som rör sig ute bland lagen för att se till att föräldrarna följer spelarutbildningsplanen och för att stötta föräldrarna i hur de kan utveckla sitt ledarskap än mer. Detta sker redan idag på pojksidan, där pojk- och herrkommittén har tillsatt två personer som ska röra sig ute i verksamheten och besöka alla

lag. Den ene kommer att ha kontakt med enskilda spelare för att utveckla deras kompetens, den andre kommer att ha mer kontakt med tränare för att hjälpa dem samt se till att de följer de riktlinjer pojk- och herrkommittén har satt för sin verksamhet. Någon sådan person existerar inte idag på flicksidan, vilket är mycket olyckligt. Föreningen bör snarast se över hur detta kan appliceras även på flicksidan. För att undvika sådana situationer i framtiden bör också föreningens organisering ses över som led i detta. Rent idrottspolitiskt bör föreningen också fundera över om en helt uppdelad verksamhet är att föredra. Just nu är det mycket fokus på att flickor och pojkar ska samma möjligheter till idrottsutövande, vilket ovanstående satsning inte bidrar till, snarare framstår Enskede IK som en närmast konservativ klubb.

Idag delas barnen in i flick- respektive pojkkommittén redan när de börjar i föreningen. Det har resulterat i att 5-mannaverksamheten, som arbetsgruppen kan se är en mycket viktig del i verksamheten, glöms bort. Där sker obefintlig satsning på utveckling eller kravbilder. Om det istället instiftades en femmannakommitté²⁰ skulle 5-mannaverksamheten få den uppmärksamhet som den förtjänar och det skulle vara lättare att redan från början säkra barnens utveckling och utbildning. Även 7-mannaverksamheten skulle på sikt kunna ingå i femmannakommittén, eftersom verksamheten är fortsatt genusneutral. Först när de kliver upp på niomanna kan de också slussas in i flick- eller pojkkommittén. Arbetsgruppen anser att detta är en mycket viktig fråga eftersom det i nuläget har uppstått två skilda verksamheter utifrån om träningsgruppen tillhör flick- eller pojkkommittén. Genom att ha en ungdomskommitté upp till spelarna börjar med 9-manna, undviker man skilda verksamheter. Det behöver i sig inte vara fel att ha olika verksamheter, men frågan är om föreningen vill att det ska vara så. Genom att ha en sportsligt ansvarig i styrelsen som arbetar med att ha hand om direktiv och central röd tråd, kan man få en mer sammanhängande verksamhet.

Som forskningen har visat krävs det stor medvetenhet och kunskap för att kunna bedriva bra träningar som alla barn utvecklas av. Självklart går det inte att ställa kravet på en förälder att hen utöver fotbollsutbildning också ska tillämpa sig fördjupade kunskaper i exempelvis PHV eller LTAD, där måste föreningen kunna stå till tjänst och hjälpa föräldern med exempelvis träningsupplägg och rekommendationer. Dessutom anser arbetsgruppen att en anställd ungdomssportchef²¹ ska finnas tillgänglig på träningar, från 6-årsverksamheten upp till 16-års ålder då förstalagsuttagning sker. Ungdomssportchefen besöker yngre lag ofta och ju äldre spelarna blir desto färre blir besöken. Detta för att påvisa hur viktigt vi i Enskede IK tycker det är med barn och tränare i unga år. Allt eftersom tiden går får både tränare och spelare verktyg för att på egen hand kunna bedriva den verksamhet Enskede IK vill ha. Ungdomssportchefens roll ska vara att kvalitetssäkra att alla spelare får den träning och

²⁰ Se bilaga 3

²¹ Se bilaga 4

utveckling de har rätt till, samt att stötta ledarna ute i verksamheten och bidra till tränarutbildning. Sportchefen bör ha en gedigen fotbollsutbildning, men också utbildning/djupkunskaper i den forskning som diskuterats ovan. Anledningen till att en sådan tjänst bör finnas är för att det skapar en seriositet och visar att Enskede IK som förening verkligen vill satsa på detta spår. En annan positiv effekt är att en kunnig person är med redan från början när spelarna kommer till Enskede IK i 6 års ålder, som förutom att utveckla spelare också utvecklar våra ledare. Att ledarna känner sig sedda och blir lyssnade på, samtidigt som varje enskild spelare får individuell hjälp att utvecklas kommer skapa en känsla av delaktighet och förhoppningsvis fler spelare och ledare som vill engagera sig för Enskede IK.

För att ett arbete med en ungdomssportchef ska fungera är det viktigt att personens arbetsuppgifter tas på allvar från såväl styrelse som från kansli. Detta ska inte vara en roll som hamnar i skymundan, utan en statusfylld och viktig roll som faktiskt bidrar till att både spelare och ledare i Enskede IK utvecklas inom fotbollen och därmed tenderar att stanna i föreningen.

4.4 Långsam väg in i seniorverksamheten

Ett problem som ofta uppkommer i övergångsåldern mellan junior och senior är att det ofta skapas ett stort glapp mellan de duktigaste juniorerna och seniorlaget. I dag ligger herrarnas A-lag i division II, vilket gör att steget från junior- till seniorspelare blir väldigt stort. För många juniorer kan det då skapa en känsla av att det i princip är omöjligt att slå igenom i A-laget och de söker sig istället till andra klubbar. För andra juniorer kan det vara en chock att gå från att vara en av de bästa 18-åringarna, till att få sitta på bänken i A-laget.

För en mjukare väg in i seniorverksamheten bör Enskede IK istället verka för att juniorerna succesivt ska slussas in i seniorverksamheten.²² Ett sätt är att ha en form av farmarlag, Enskede FF, i division IV där spelarna slussas in i seniorverksamheten. Efter att spelat i division IV en eller flera säsonger är spelarna mer rustade för att seriespela högre upp i systemet. Detta skapar inte bara förutsättningar för fler att testa på seniorspel i klubben, dessutom skapar det en större trovärdighet för barn och ungdomar att det faktiskt går att nå seniorlaget. Känslan av att en dag själv ha möjlighet att spela med seniorlaget tror arbetsgruppen är väldigt viktigt, dels för att skapa en stark klubbkänsla och dels för att spelarna att vilja utvecklas och stanna kvar i Enskede IK.

På damsidan brottas man också med problem kopplat till steget mellan junior och senior, men de ser annorlunda ut. Många flickor startar sin seniorkarriär redan vid en ålder av 15-16 år, vilket kan skapa problem i form av att 15 årslagen splittras eller upphör, samt att många flickor som kommer upp på seniornivå tidigt slutar tidigare än om de hade fått

²² Se bilaga 6

vänta med sin seniordebut några år. Historiskt sett har vägen upp till seniorspel på damsidan i EIK set olika ut från åldersgrupp till åldersgrupp. Det beror mycket på olika storlekar och konstruktioner i flickverksamheten men det har inte funnits någon kontinuitet.

4.5 Demokrati och delaktighet

All idrott rör barn och ungdomar i Sverige ska utgå från barnrättsperspektiv och ta hänsyn till FN:s barnkonvention. Däri står bland annat att barn ska få vara delaktiga²³ i beslut som rör deras egna liv. När det kommer till idrott är det definitivt en del av barnens liv och således bör de få vara med och bestämma hur de vill att det ska se ut. Detta handlar i första hand inte om att barnen ska vara med och rösta på årsmötet, eller att barnen i stor utsträckning ska vara med i kommittéer (även om det är önskvärt, framför allt vad gäller äldre ungdomar) utan snarare att barnen ska ha möjlighet att påverka träningen och vad den ska innehålla. Det är också ett sätt för tränaren själv att ta reda på om hen bedriver en verksamhet som barnen tycker är rolig och vill hålla på med, samt att det ger en möjlighet att diskutera de tråkiga och roliga momenten på en träning kanske förklara för barnen varför man ska göra en övning som upplevs vara tråkig.

4.6 Fler anläggningar

Enskede IK behöver fler anläggningar om vi ska ha möjlighet att få fler som spelar längre. Anläggningsgruppen har under många år jobbat aktivt mot kommunen och stadsdelsnämnden för att öka antalet fotbollsplaner och nu har beskedet kommit att det ska bli konstgräs på Enskede IP 2015, vilket kommer göra det enklare att behålla fler då man kan erbjuda bra träningsmöjligheter för alla.

5 Enskedemodellen

Enskedemodellen ska grunda sig på den forskning som presenterats ovan. Dessutom ska grundbultarna vara dem som har utretts, vilka faktorer det är som får ungdomar att stanna i föreningsidrotten. Utgångspunkt även ur SvFF:s spelarutbildningsplan och Azaleas vision.

5.1 Enskede IK:s vision och verksamhetsidé

Idag saknar föreningen på många sätt en tydlig vision och verksamhetsidé. Uppdraget pratar om att arbetsgruppen ska beakta föreningens bästa och spelarens bästa. Under arbetets gång har frågor många gånger ställts kring vad som är föreningens respektive spelarens bästa och om de alltid går hand i hand. Enskede IK bör fundera över varför föreningen överhuvudtaget existerar och för vem man finns. Styrelsen uttrycker tydligt att man önskar att spelare ska spela längre och att den enskilde individen ska få ett större föreningsengagemang men det

²³ I detta sammanhang ska delaktig tolkas som att någon som medverkar i något upplever/känner att hen har medinflytande över det slutgiltiga beslutet.

svarar egentligen inte på frågan för vem Enskede finns till. Kanske bör svaret i all sin enkelhet vara att utgångspunkten i föreningens arbete alltid ska vara den enskilde spelaren som börjar spela fotboll i Enskede IK.

I det nya arbetet och verksamhetsinriktningen bör värdegrund och vision ta en väsentligt större plats. Med benäget tillstånd av Fredrik Sundqvist följer här arbetsgruppens förslag på hur vision, verksamhetsidé och värdegrund kan kopplas ihop med Enskedemodellen. Kapitel 5.2 och 5.3.

5.2 Vår idé i sammanfattning

ENSKEDE IK är en lokalt förankrad fotbollsklubb för barn och ungdomar och deras föräldrar i områdena runt Enskede IP. Föreningen drivs till stor del av ideella krafter och verksamheten formas av alla aktiva tillsammans. Detta är vår idé i sammanfattning:

MÅLSÄTTNING. Enskede IK har som mål att utveckla fotbollsglädje och fotbollskunnande i stora årskullar av unga fotbollsspelare och att få dem att behålla sitt fotbollssintresse så långt upp i åldrarna som möjligt. Målet är att få fram många mycket duktiga fotbollsspelare. Klubbens framgång ska inte mätas i antal vunna matcher i barn och ungdomsår utan i hur många spelare vi får med oss hela vägen från knatteåren till senioråldern. Efter den aktiva karriären skall det vara naturligt och lockande att fortsätta i Enskede IK som ledare.

UPPGIFT. Vi vill visa på ungdomsidrotten som en positiv kraft. Idrott handlar om att forma den egna identiteten och att i gemenskap med andra lära sig att ta ansvar och visa hänsyn. Både lagets framgångar och besvikelser blir viktiga byggstenar i barnens personliga utveckling. Det är själva färden som är resans mål.

TEMA. Enskede IK erbjuder barn och ungdomar en idrottsfostran byggd på laganda och fotbollsglädje där den idrottsliga utvecklingen står i fokus. Vår idrottsatsning byggs på vänskapsband och positiva utmaningar, inte på konkurrens och utslagning. Vi vill låta alla våra spelare upptäcka glädjen i att träna och utvecklas i fotbollsspel. Alla spelare i Enskede IK ska kunna känna trygghet och gemenskap i sitt idrottande, oavsett om man drömmer om landslaget eller matcher med kompisarna.

PERSPEKTIV. Hela verksamheten skall genomsyras av att vi långsiktigt och tålmodigt jobbar för att behålla bredden i varje åldersgrupp. Breddsatsning betyder för oss att varje enskild spelare, oavsett förmåga, ska få chansen att utveckla sina färdigheter, både individuellt och som lagspelare, under åren i Enskede IK.

Vi vet av erfarenhet att idrottsliga framgångar kommer som en ”biffekt” av kombinationen breda trupper, gemenskap, glädje och bra träning. I vår modell står därför inte bredd och topp i motsatsställning. De som vill kan göra en ambitiös satsning mot eliten inom ramen för Enskede IK.

JÄMLIKHET OCH SYSKONSKAP. Enskede IK är en klubb med ambitionen att den ska vara öppen för alla barn och ungdomar. Alla som är med skall vara med på lika villkor. Oavsett vem man är, är ambitionen att kunna välkomna alla barn och ungdomar. Därför arbetar vi också aktivt för jämställdhet och likabehandling.

FÖRÄLDRAR. En stor del av Enskede IK:s verksamhet sköts av ideellt engagerade föräldrar. Föräldrarnas insatser är förutsättningen för Enskede IK. Att kunna något om fotboll är inte nödvändigt eftersom det finns många olika uppgifter både inom lagen och i klubben.

LEDARE. Grunden till en bra verksamhet är väl utbildade ledare i samverkan. Utbyte av erfarenhet och kunskap är stimulerande och gör arbetet roligt. Vi hjälps åt att bygga en bra verksamhet.

Alla ledare i Enskede IK uppmuntras att utveckla sin kompetens både som ledare för barn och ungdomar och som fotbollstränare. Årligen erbjuds kostnadsfritt olika utbildningar. Vissa steg är obligatoriska, andra styrs av eget intresse. Som ledare växer man tillsammans med sitt lag.

ENSKEDE IK – ALL FAIR. Vi skall verka för goda och prestigelösa relationer med domare och andra föreningars ledare och spelare. Enskede IK ska vara en klubb som står för Fair play, både på plan och utanför. Det ska alltid vara en rolig idrottslig upplevelse att möta Enskede IK. Genom att skapa god stämning runt matcherna ger vi barnen positiva erfarenheter av idrotten, vilket är syftet med föreningens existens.

5.3 Enskede IK:s värdegrund

Enskede IK:s mål är att så många barn och ungdomar som möjligt skall vilja spela fotboll så långt upp i åldrarna som möjligt. Vi vet att vår ambition är nyckeln till att få fram många, mycket duktiga seniorspelare. Enskede IK vill vara en tydlig motbild mot de krafter i ungdomsfotbollen som strävar efter att välja ut de starka och sortera bort de svaga. Vi vill fokusera på laganda och kamratskap, inte på konkurrens. Vi vill visa att en långsiktig och metodisk fotbollsutbildning leder långt mycket längre än hets och konkurrenstänkande. Nedan presenterar Enskede IK de nyckelvärderingar som ska genomsyra föreningen och vår verksamhet. Välkomna att ta del av hur vi har tänkt!

Kamratskap och lusten att lära. När barn börjar spela fotboll är fotboll en lek bland många andra. Den lekfulla glädjen och gemenskapen med kompisarna är själva förutsättningen för att vilja delta. Ur lek och kamratskap vill vi i Enskede IK locka fram ett idrottstänkande och ett långsiktigt engagemang för fotbollen. Vår idé om ungdomsfotboll tar därmed sin början i en social dimension. Vår grundläggande ledstjärna är kamratskap och laganda i ordets rätta bemärkelse.

Det är de sociala nätverken i och kring ett lag som är den allra viktigaste faktorn för att barn och ungdomar skall vilja satsa långsiktigt på idrott. Bortom bollglädje och drömmar om triumfer ute på fotbollsplan är det kompisarna som får en spelare att gå till träningen även då det tar emot. Därför är det alltid viktigare att få alla spelare att känna sig delaktiga och värdefulla än att vinna enskilda matcher. Toppning i syfte att vinna, där spelare rangordnas och några spelare ställs åt sidan för ”lagets bästa”, bryter ned förutsättningarna för en långsiktig idrottsutbildning. Långsiktig framgång bygger på en bred gemenskap i en trupp där spelarna inspirerats att steg för steg lära sig mer och mer.

På så vis måste viljan att träna målmedvetet komma från barnen själva och av rätt anledning: lek och kamratskap är myllan ur vilken idrottssatsningen gror. Lusten att lära sig mer blir drivkraften att gå vidare.

Stimulera alla barns fotbollsintresse. Vi vill ta vara på idrottsdrömmar och uppmuntra våra spelare att bli så duktiga det bara går. Vår uppgift är att visa på glädjen i att idrotta och att odla intresset hos alla barn trots deras olika förutsättningar. Varje enskild spelare skall se möjligheten att utveckla sitt kunnande.

Vår uppgift är däremot **inte** att välja ut vilka vi tror kan bli elitspelare och sortera bort dem vi finner svaga. I slutändan kan det bara vara ungdomarna själva som kan fatta beslutet om hur hårt de vill satsa, inte vi vuxna. Vi skall bara göra allt för att så många som möjligt fortsätter med fotbollen. Kraften i Enskede IK skall komma av att alla får chansen.

Laganda och klubbgemenskap. Vi tror på kraften i laganda. Vi tror att fotbollen blir roligare om den spelas lokalt med kompisar från de egna kvarteren. Vi tror faktiskt att ett ”kvartersgång” med en blandad kompott av spelare i längden är en mycket bättre utbildningsmiljö än homogena och nivåseparerade lag. Det är viktigt att förstå att fotbollslag **inte** är som en orkester där alla medlemmar helst skall befinna sig på samma nivå för att fungera. I lagspelet fotboll kan det till och med vara en pedagogisk fördel om spelarna inte befinner sig på exakt samma kunskapsnivå – fotboll är ett lagspel där en väsentlig dimension handlar om problemlösning: Våra spelare skall lära sig att utnyttja lagets starka

sidor och att kompensera för lagets brister och tillsammans försöka vinna matchen. Hos oss är därför ingen spelare för bra för sitt lag och ingen spelare för dålig. Någon i laget måste kanske slita som två, någon annan måste överträffa sig själv, alla kan bidra med något! Om segrarna inte kommer lätt lär man sig att ta ansvar. Uppmuntran till ödmjukhet, ansvarstagande, kreativitet och kampanda är en stimulans alla spelare behöver. Det är så vi vill fostra våra spelare.

När spelarna blir äldre blir det dock viktigt att erbjuda en flexibel tränings- och tävlingsstruktur där ungdomarna kan hitta utmaningar utifrån sin egen ambitionsnivå och kunnande. Därför arbetar vi med åldersgruppintegrering, just för att kunna erbjuda träningsmiljöer och matchspel med olika svårighetsgrad. Vi vill skapa förutsättningar för våra spelare att vandra fram och tillbaka mellan olika utbildningsmiljöer där den enskilde spelaren får möta olika hårt motstånd och inta olika roller i laget. Den som är stjärna i ett sammanhang är en svag eller medelgod spelare i ett annat, och vice versa. Samarbetet över åldersgränser stärker klubbkänslan och vi tror att det på så sätt blir ännu roligare att vara med i Enskede IK.

Träningsgruppen i den egna åldersgruppen är den trygga plattformen att utgå ifrån. Genom att **ibland** låta tidigt utvecklade spelare få spela med äldre – för att möta motståndare på samma eller högre mognadsmässiga nivå – hamnar fokuseringen rätt: på lusten att lära sig mer. Den enskilde spelaren får på så vis en tydlig signal att se framåt och sätta mål för sin egen utveckling, inte genom lätta segrar i ”toppade” lag utan genom motstånd. På så vis bildar varje åldersgrupp i Enskede IK en länk i en kedja som slutar i våra seniorlag. En ung ambitiös spelare kan således erbjudas spel hela vägen upp till seniorlaget samtidigt som tryggheten med det gamla kompisgänget finns kvar. I junioråldern händer det mycket i en ung människas liv. Några vill satsa på fotboll andra vill fortsätta i lugnare takt. I Enskede IK har vi därför två spår mot seniorspel. Snabbspåret innebär kvalificerad träning och spel i de högsta ungdomsserierna med sikte mot elitfotbollen. Det andra spåret skyndar långsammare och siktar primärt mot spel i den lokala seniorfotbollen med vår satellitförening Enskede FF. Vår ambition är att även ”det långsamma spåret” skall innebära goda möjligheter till en framgångsrik spelarkarriär. Enskede FF blir en språngbräda för en fortsatt resa uppåt för dem som skyndat långsamt.

Vår syn på talangutveckling. Vägen till landslaget är lång. Tvärt emot vad många tror går vägen sällan via ”elitförberedande” utvecklingslag i barn och ungdomsår. I själva verket visar det sig att föreningar som Enskede IK har mycket goda förutsättningar att fostra talanger. Kontinuitet i en trygg miljö, spel med kompisar, väl utbildade ledare, samt möjligheter att få känna på seniorspel tidigt är vanliga kännetecken på uppväxtmiljöer för dem som verkligen

när den yppersta eliten. Enskede IK erbjuder unika möjligheter även för de mest ambitiösa ungdomarna.

Det råder ingen motsättning mellan att vara en klubb som satsar på breddutveckling och att ge utrymme för mycket ambitiösa och talangfulla spelares utveckling – tvärtom. Vår erfarenhet är att ju fler som lockas att träna mycket och inspirerat desto bättre blir de bästa. I vår modell blir därför bredd och topp ömsesidigt beroende. Utmaningen ligger i att få så många som möjligt intresserade av att satsa på idrotten fotboll. Då kommer framgångarna, både för lagen och för individen!

Den gängse föreställningen är en annan: Det talas ganska ofta om att ”talanger” i knatteåldrarna måste stimuleras genom att slippa spela med svagare kompisar. Den tanken tror vi inte alls på. Vi tror att den viktigaste komponenten för en långsiktig utveckling är kompisarna, inte kompisarnas spelstyrka. I vår modell stimuleras ”talanger” på samma sätt som alla andra barn, genom spännande matcher och kvalificerad träning i en trygg och rolig social miljö. Det vi vänder oss mot är den ack så vanliga föreställningen att unga spelare måste träna ”vinnarskallen” och spela i starka lag för att utvecklas. Föreställningen gör att starka spelare söker sig till ”talanglag”, det vill säga lag som dominerar i kraft av överlägsen sammanlagd spelstyrka. De utvalda spelarna vinner match efter match utan att egentligen behöva anstränga sig.

Vi vill absolut inte se att tidigt utvecklade knattespelare plockas ut till fasta nivågrupperade lag och serveras enkla segrar. En sådan enkelspårig resultatfixering är av ondo på mer än ett sätt. Först och främst: vår erfarenhet visar att en sådan uppdelning både leder till att spelartrupperna tunnas ut och att de upphöjda knattestjärnorna får en *helt* felaktig bild av hur man når framgång som fotbollsspelare. Vuxna måste förstå att skilja på segrar för toppade knattelag och den seriösa satsningen som krävs för att hänga med eliten som 19-åring (om det är dit spelarna strävar). I grund och botten är det därför den talangfulle spelarens intresse att lära sig mer som ska stimuleras, inte högmodet. Det är viktigt att vi ger barnen *rätt* signal om vad som krävs för att bli bra i fotboll.

Det är också nödvändigt att påpeka: När en spelare i barnfotboll beskrivs som en ”talang” betyder det oftast att spelaren ifråga har en tidig fysisk mognad. Förvånansvärt ofta hänger barns ”stjärnstatus” på vilken sida om nyårsafton man är född. Överhuvudtaget visar erfarenheten att tidig fysisk mognad är en dålig indikator på hur bra spelaren blir som senior. Individuella skillnader i unga år skall därför inte fungera som rangordnings- och uteslutningsmekanismer där bra och dåliga självförtroenden skapas på helt felaktiga grunder.

Konkurrenspräglade miljöer, resultatfixering och uppstyrd drill av noga utvalda barn är kontraproduktiva! Upp till en god bit efter puberteten skall idrotten vara lustdriven, lekfull och stimulera längtan. Undersökningar visar tydligt att de som verkligen når långt lägger ned mest tid av alla på spontanfotboll, men inte på organiserad träning – stjärnorna har spelat fotboll för att de själva vill, inte för att de måste. Vi vill vara tydliga: I unga år skall fotbollen vara en upptäcktsfärd där spelaren själv har kommandot.

Det är färden som är resans mål. Allt idrottande närs av en dröm om att lyckas, en längtan efter korta stunder av segerglädje och bekräftelse. Många är beredda att offra mycket för drömmen. Men det finns också ett drag av vemod. En vacker dag är satsningen över och resan tar slut. Hur framgångsrik tiden som aktiv fotbollsspelare än var så försvinner drömmen likt en hägring. Kvar finns minnena och erfarenheterna från några av de viktigaste åren i livet. Det är kanske först då, i en tillbakablick, som man vet om satsningen var värd sitt pris. Bortom alla drömmar handlar idrott i slutändan om att forma den egna identiteten i gemenskapen med andra. Rätt hanterade blir lagets framgång och glädje lika väl som nederlag och besvikelser byggstenar i barnens och ungdomarnas utveckling.

Det är därför viktigt för oss vuxna att förstå att det är själva färden som är resans mål. En fotbollsresa som inte ger en positiv bild av gemenskap, tillit och samarbete kan aldrig vara värd sitt pris. Vi måste i varje steg sträva efter att **samtliga** av våra spelare faktiskt skall kunna se tillbaka på sin tid som fotbollsspelare med glädje. De skall tänka: ”Jag var med i Enskede IK!”

5.4 Spelarutbildningsplan

Enskede IK har i nuläget en väldigt bra utgångspunkt i och med Tommie Taimis arbete med en spelarutbildningsplan, som presenterades 2011. Däri finns flera bra poänger som arbetsgruppen avser att använda sig av. Nedan presenteras ett komplement till Tommie Taimis spelarutbildningsplan, som följer den spelarutbildningsplan SvFF har tagit fram, samt de åldersintervaller som LTAD presenterar.

6-9 år: Fotbollsglädje Här ska barnet ha möjlighet att upptäcka fotbollen på ett naturligt och lekfullt sätt. Själva fotbollsträningen i stort är underordnad leken som inlärningsmetod. Det är alltså viktigare att de bara spelar fotboll, än att någon säger till dem exakt hur man passar/skjuter/dribblar, barnen ska få upptäcka fotbollen på egen hand. Tränarens viktigaste uppgift blir att skapa motivation och passion hos den enskilde spelaren. Fokus på träningstillfällena förutom lek att lära barnet att behärska sin egen kropp i olika rörelsemönster som lägger grunden till en långsiktig utveckling i fotboll. Rekommenderad träningsdos är 1-2 gånger i veckan, 1 timme per gång.

9-12 år: **Lära att träna** I samband med att barnen tar klivet upp på 7-manna är det tränarens roll att få barnet att inse vad träning innebär samt att det är roligt att träna. Matchtillfällena ses som ett träningsstillfälle där kampen betonas. Denna ålder brukar kallas för den gyllene åldern för motorisk inläring, varför det är bra att fokus på träningarna blir tekniska moment. Men spelet (leken) ska fortfarande vara i centrum och spel bör utgöra minst halva träningen. Tränarens viktigaste uppgift blir att kunna se varje barn för vad hen är, eftersom det är i denna ålder som skillnaderna mellan barn ökar som mest eftersom alla mognar i sin egen takt. Rekommenderad träningsdos är 2-3 gånger i veckan, 1-1,5 timmar per gång.

12-15 år: **Träna för att lära** När barnen tar steget upp på 9-manna kommer nästa fas i spelarutbildningsplanen. Här skiljer det sig fortfarande mycket mellan olika barn, där vissa kan vara redo för att ta ett större språng i utvecklingen medan andra inte är det. Träningsmängden bör öka både i mängd och i fokus, där man fokuserar allt mer på de tekniska, taktiska, psykiska och fysiska färdigheterna specifikt för fotboll. Matchspelet är fortfarande underordnat och ska ses som träning. Denna ålder är känslig, då det är många som slutar spela fotboll, men genom att ha kvar befintliga träningsgrupper samt prioritera träning före tävling bör fler spelare kunna stanna kvar i föreningen. Rekommenderad träningsdos 3-4 gånger i veckan, 1,5 timmar varje gång.

15 år: **Träna för att prestera** I denna fas gör ofta blivande elitspelare ett helhjärtat val att satsa på sin idrott via ett snabbspår varför Enskede IK tycker det är lämpligt att påbörja en selekteringsprocess utifrån en välj-själv-princip. Det året spelaren fyller 15 år påbörjas förberedelserna för att bilda ett förstalag för ålderskullen. Processen tar drygt ett år och mynnar ut i ett förstalag på juniorsidan. Samtliga spelare i Enskede IK har möjlighet att aspirera på en plats i förstalaget genom att själv välja hur hårt man vill satsa på sitt fotbollsspelande. Väljer spelaren att satsa erbjuds spelaren under året träning och matchning tillsammans med andra spelare som också valt att satsa. Dock är förutsättningen för att delta i dessa extra träningar och matcher ett gott uppförande, stort engagemang och en vilja att utvecklas som spelare. För att aspirera på en plats i representationslaget måste man brinna för fotbollen och vara beredd att träna när kompisarna sitter hemma framför TV:n. Fokus på träningarna ska vara att slipa på och utveckla fysiologiska, tekniska, taktiska och psykologiska färdigheter. Utöver fysisk träning ska spelaren också få kunskaper i saker som näringslära, återhämtning och skadeprevention. Först i slutet av perioden läggs lite mer fokus på matcher, där vinsten spelar roll.

16 år: **Träna för att prestera/för att nå sin topp** Det år spelaren fyller 16 år spikas representationslaget. Laget tas ut av en förstalagstränare som följt ”välj-självspelet” under ett års tid. Det är först nu man tar ställning till de rent fotbollskvalitativa aspekterna. Engagemang, uppförande och vilja att utvecklas står fortfarande högt i kurs, men nu bedöms också teknik, spelförståelse, snabbhet och fysik. En trupp på cirka 22 spelare tas ut. Eftersom det är i slutänden är det bara cirka 20 procent av spelarna i en årskull som når representationslaget via snabbspåret är det viktigt att klubben förklarar att det också finns en långsammare väg in i seniorfotbollen. En väg som väldigt ofta bär längre och som är mer framgångsrik än snabbspåret. Övriga spelare erbjuds alltså fortsatt spel i något av Enskedes lag. Det finns alltid möjlighet för spelare som inte tagits ut till förstalaget vid uttagningstillfället att senare ansluta till truppen.

17+: **Träna för att nå sin topp eller hälsa och aktivt liv** Från och med det året spelaren är 17 år finns flera vägar att gå. Oavsett om man gör en helhjärtad satsning och spelar med förstalaget eller om man bara vill vara med och spela för hälsans skull ska alla kunna erbjudas plats i föreningen. För de spelare som valt att inte göra en satsning erbjuds spel antingen i Korpenlag som är kopplat till föreningen, eller i en ”farmarlagsförening” där man kan spela i en lägre seniordivision utan krav på prestation eller vinst. För de spelare som valt att göra en satsning ska det finnas en ”mjuk” övergång från junior- till seniorspel sådana exempel kan vara B-laget, träna med A-laget men spela match med juniorlaget samt vara utlånad till en förening med ett seniorlag i en lägre division (exempelvis Enskede FF).

5.5 Tränarutbildningsplan

6 år: Avspark

7-12 år: Bas 1

12-15 år: Bas 2

15-19 år: Diplombkurs (föräldrar som fortsätter att träna dem som inte kom med i förstalaget)

För extern tränare i förstalag är minimikravet påbörjad avancerad utbildning.

Utöver detta ska en anställd sportchef med uppdrag att finnas ute bland lagen för stöttning och kvalitetssäkring

6. Implementering av Enskedemodellen

Implementeringen av Enskedemodellen kommer att ske i flera steg och över flera år. För en överblick av vilka steg som kommer att införas, när de kommer att införas och vad det beräknas att kosta, se bilaga 2.

Nedan radar vi även upp andra former av förslag på implementering, men som mer är kopplat till hur föreningen för ut sitt budskap och arbetssätt till föräldrar, ledare och spelare.

6.1 Föräldramöten

Det är viktigt att få med föräldrarna redan på ett tidigt plan. Arbetsgruppen tror därmed att det är viktigt att de alla föräldrar informeras om Enskedemodellen och Enskede IK:s värdegrund redan första gången de kommer i kontakt med föreningen. Genom föräldramöten med träningsgruppernas föräldrar, ska man engagera föräldrarna och därmed bygga ett stöd för modellen. Förhoppningsvis genererar det, förutom ett stöd för föreningens verksamhet, att fler föräldrar kan tänka sig att vara ledare och tränare i föreningen.

6.2 Skynda långsamt

Arbetsgruppen har inte för avsikt att riva upp den verksamhet som idag sker i klubben. Vi anser att det är skadligt att riva upp de träningsgrupper och förstalag som finns idag från barn födda 2002 och uppåt. Den verksamheten som pågår där får fortsätta oförändrat.

Istället bör implementeringen ske på de tränings- och åldersgrupper som ännu inte har uppnått ”förstalagsåldern”. Där ett första steg är att P03 och F03 inte bildar ett förstalag säsongen 2014, utan fortsätter att träna på i befintliga träningsgrupper och samtidigt drar nytta av de erfarenheter som P01 gjort i samband med sitt arbete med att integrera ålderskullen. Parallellt med detta bör arbete göras för att utveckla den nya verksamhetsidén till fullo samt påbörja rekryteringsarbetet med en ungdomssportchef. Under denna säsong bör också diskussioner föras kring om kommittéerna ska organiseras på ett annorlunda sätt än vad det gör idag. Till säsongen 2015 bör en ungdomssportchef vara tillsatt och den nya verksamhetsplanen bör vara klar. Nu kan den nya modellen sättas i verket. Efter att säsongen är slut bör utvärdering ske i form av återkoppling till alla lag hur de upplever att verksamheten har fungerat. För de lag som har funnits ett antal år i föreningen bör man fokusera på om de upplever någon skillnad gentemot tidigare år.

7. Förslag till förändringar

7.1 Flytta fram konstruktion av förstalag

Vi föreslår att: Den nuvarande selekteringsprocessen som idag startar vid 11-års ålder slopas omedelbart, från och med 2014. Det innebär att flickor och pojkar födda 2003 kommer att bedriva sin träning i nuvarande träningsgrupper. En konstruktion av förstalag utifrån en välj-själv-princip bör istället starta vid 14 års ålder på flicksidan och 15 år på pojsidan och ska vara klar ett år senare i enlighet med Enskedemodellen som beskrivs i kapitel 5.

Vi föreslår att: Enskede IK aktivt ska arbeta för en förändring av StFF:s nuvarande seriesystem så att det inte gynnar selektering i tidig ålder, utan istället gynnar en fotbollsverksamhet som satsar på bredden. Kanske kan arbetet ske i en arbetsgrupp som har till uppgift att lägga fram en motion till StFF:s repskap i november 2014 samt att nätverka med andra föreningar i Stockholmsområdet för att få gehör för sin motion.

Vi föreslår att: Att föreningen tillsammans med pojk- och flickkommittén synar innehållet i nuvarande förstalagsverksamhet och kommer fram till hur organisationen och verksamheten kring dessa lag ska se ut gällande exempelvis målsättning och sportsligt innehåll.

Vi uppmuntrar ledare att tillåta multiidrottande bland sina spelare, genom att inte ha närvaro på antalet träningar i veckan som utgångspunkt vid uttagning till match. Vidare uppmuntrar vi ledare att ta hänsyn till att alla barn är unika och utvecklas olika, men att det inte säger något om barnens framtida potential som fotbollsspelare på elitnivå.

Vi föreslår att: Enskede IK istället för en selekteringsprocess från 12 års ålder uppmuntrar ålderskillarna att jobba enligt 25-50-25 med hjälp av lodräta samarbeten, så kallade grupplänkar.²⁴

7.2 Utbilda ledare

Vi föreslår att: En mall tas fram för vilken utbildning tränare bör ha utifrån den ålder de tränar

Vi föreslår att: De roller som Anders Bäckman och Håkan Andersson idag har tilldelats av Herr- och pojkkommittén även utökas till att innefatta flickverksamheten.

Vi föreslår att: Styrelsen ser över möjligheten att ha en anställd sportchef som jobbar med kvalitetssäkring ute i lagen på både pojk- och flicksidan. Denne ska fungera som stöd åt ledarna och se till att de följer Enskede IK:s utbildningsplan.

Vi föreslår att: dagens organisation med dam-/herr-/flick-/pojkkommittéer slopas och att det istället instiftas en ungdomskommitté som i första hand har hand om 5-mannaverksamheten och ser till att den fungerar. Kanske kan även 7-mannaverksamheten ingå i ungdomskommittén, innan lagens administration och organisation delas in efter kön. Detta för att få en kvalitetssäkring i hela klubben och inte bara i vissa delar.

²⁴ Så Funkar Ungdomsfotboll – Fredrik Sundqvist, s208

Arbetsgruppen poängterar och uppmuntrar föreningen att fortsätta med det arbete man idag gör gällande utbildning. Det är bra att anordna egna utbildningar samt att SvFF:s utbildningar erbjuds utan kostnad för föreningens ledare.

7.3 Demokrati och delaktighet

Vi föreslår att: Det tas fram en utvecklingssamtalsmall för föreningen samt tips på hur man involverar sina spelare i verksamheten.

Vi uppmuntrar ledarna att fråga sina spelare efter avslutad träning vad de anser om den samt att ha utvecklingssamtal där barnen får ge sin syn på fotbollen och sin utveckling.

Vi föreslår att: Föreningen till en början helt jämnställer flickor och pojkars fotbollsspelande i åldrarna 6-9 år enligt Olof Unogård²⁵

7.4 Anläggningar

Vi poängterar att anläggningsgruppen har gjort ett riktigt bra arbete och att det är till stor vikt för om den framtida Enskedemodellen ska kunna tillämpas.

Vi uppmuntrar anläggningsgruppen att fortsätta sitt arbete med besök i kommunen samt att ha kontakt med lokala medier.

7.5 Enskedemodellen

Vi föreslår att: klubben ser över hur Enskedemodellen kan implementeras på bästa sätt i föreningen utifrån de handlingsplaner som presenteras i bilagorna.

7.6 Övriga synpunkter

I presentationen ovan har inte ökat samarbete med sponsorer beaktats. Arbetsgruppen anser dock, efter samtal med representanter från sponsergruppen och efter att ha tagit del av bland annat Fredrik Sundqvists erfarenheter att det torde vara lättare att knyta sponsorer till sig med ett tydligt breddutvecklingstänk. I de serierna som föreningens representationslag spelar i är alltför låga för att locka sponsorer. För att sponsorer ska vilja gå in i med större summor måste representationslagen upp på yttersta elitnivå, det vill säga spel i allsvenskan eller superettan.

Arbetsgruppen anser att spel i dessa serier inte är rimligt kopplat till de rent fysiska och ekonomiska förutsättningarna klubben har i nuläget, samt att det inte är förenligt med den verksamhet arbetsgruppen har presenterat ovan. Istället måste sponsorerna få ut något annat än exponering i media för att sponsra Enskede IK. Där tror arbetsgruppen att en stor faktor är Corporate Social Responsibility (CSR) där fokus på ungdomslagen och breddutveckling är en nyckel. Att sponsra Enskede IK ska kopplas ihop med att man sponsrar

²⁵ Olof Unogård - Fotbollsskilar och sociala tjejer: om föräldrars konstruerande av kön

1400 (lokala) ungdomars utvecklingsmöjligheter, både som fotbollsspelare och som människor. Kopplar man sedan på ungdomsspelarnas syskon, föräldrar, mor- och farföräldrar när sponsorerna det mångdubbla antalet kunder men, CSR förutsätter breddutveckling.

8. Sammanfattning

Den forskning som idag finns om ungdomsidrott är ovanligt enad och samstämmig: tidig talangselektering skapar inte talanger utan gynnar istället de barn som är födda tidigt på året/har en tidig pubertetsutveckling. Så som dagens talangselekteringssystem fungerar missar man ungefär 75 procent av alla talanger.²⁶ Forskningen pekar också på att kompisar och bra tränare är avgörande för om spelaren väljer att stanna i verksamheten eller inte.

När det kommer till hur utbildning och utveckling av spelare ska ske är det viktigt att utgå från den enskilde individen och möta spelaren där hen befinner sig just nu. Tyvärr ser det inte ut så i dagens tränings- och tävlingsupplägg, istället har man bara utgått från den kronologiska åldern.

Utifrån detta har arbetsgruppen, i enlighet med uppdraget, utrett hur Enskede IK kan anpassa sig efter det som forskningen säger för att förbättra för våra ungdomar i föreningen. De förslag som presenteras är:

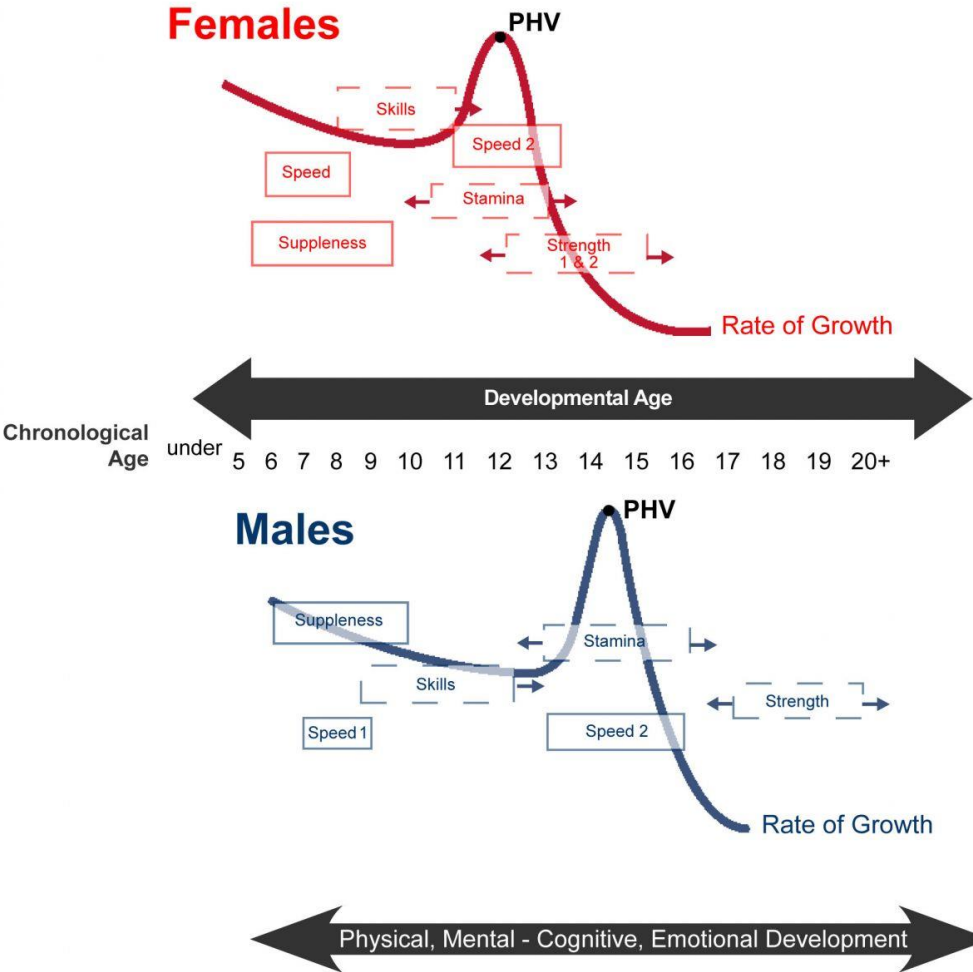
- Ta bort den tidiga selekteringen och förstalagsverksamheten. Förstalagskonstruktionen bör starta vid 14 år för flickor och 15 år för pojkar utifrån en välj-själva-princip enligt kapitel 5 Enskedemodellen ovan och ta drygt ett år för att hen ska hinna ur sin PHV.
- Se till att alla tränare har en utbildning utifrån en framtagen modell.
- Att klubben anställer en sportchef med uppgift att finnas ute i verksamheten för att stödja tränarna och för att se till att de följer Enskede IK:s spelarutbildningsplan, en kvalitetssäkring av vår satsning.
- Barnen och ungdomarna bör ges större utrymme att själva få påverka sin träning. Mallar för utvecklingssamtal och liknande manualer bör tas fram.
- Anläggningsfrågan måste lösas för att kunna bedriva den verksamhet som beskrivs här.

Området vi har tittat på är stort och det finns säkert saker som vi inte belyst. En sådan sak kan exempelvis vara passiv exkludering genom normativt tänkande. Att även undersöka hur Enskede IK kan bli en mer inkluderande förening i andra sammanhang än talangselektering är önskvärt, men något som denna grupp inte har undersökt. En annan sak som inte heller har undersökts men som är önskvärt, är att utreda hur man kan få ungdomar att stanna i klubben på andra sätt än som spelare. Det vill säga hur man får ungdomar att engagera sig som ledare

²⁶ Thomas Petersson

eller förtroendevalda. Arbetsgruppen ser gärna att man lyfter varje del inom det som diskuterats för att jobba vidare och fördjupa sig inom varje område.

Bilaga 1: PHV-kurva

Bilaga 2: Handlingsplan Enskedemodellen

ÅR 1 - 2014

VAD?	NÄR?	HUR?	VEMS ANSVAR?	KOSTNAD?
Ledarmöte ang. Enskedemodellen	maj 2014 Kvällstid	Information och diskussion i Kunskapsskolan om Enskedemodellen	Azaleagr.	Ev. Lokalkostnad
Genomlysning av ekonomin	Efter beslut och godkännande om att applicera Enskedemodellen halv/heldag	Genomgång av samtliga ekonomiska utgifter och inkomster, för att hitta omfördelning som frigör pengar till satsningar	Azaleagr. och Styrelsen	-
Bildande av femmannakommitté	Organisering: april-sep 2014 Första möte: Sep 2014	<ul style="list-style-type: none"> • Arb.beskrivning • Tillsättande av ledamöter • ”Konstituerande” möte 	FK/PK (folk) Azaleagr.(organisation) Styrelsen (ekonomi)	80 till 100 000 kr/år (dock pengar som till viss del tas från FK/PK:s budget)
Arbetsbeskrivning ungdomssportchef	sep 2014 Rekryteringsprocess påbörjas okt 2014	<ul style="list-style-type: none"> • Utgå från nuvarande arb.beskrivning • Utlysa tjänsten via StFF, Bosön, arbetsförmedlingen etc. 	Azaleagr. (arb.beskrivning) Styrelse + kansli (rekrytering)	-
Utse styrelse-kommitté-kansli ansvarig på ideell basis	maj 2014	<ul style="list-style-type: none"> • Beskr. vad rollen innebär • Utse någon i nuvarande styrelse 	Azaleagr.(beskr.) Styrelsen (utse)	-
Synliggöra spelar- och tränar-utvecklingsplaner	april 2014	<ul style="list-style-type: none"> • Lägga ut på hemsida • Finnas tillgängligt (pappersex.) på kansliet 	Kommunikations-ansvarig styrelsen	-
Utbildning av ledare	april 2014	Meddela samtliga ledare i föreningen att de ska utbilda sig för att hamna på ”rätt” nivå, pågår kontinuerligt under året	Utbildningskommittén	Finns budgeterat

ÅR 2 – 2015

VAD?	NÄR?	HUR?	VEMS ANSVAR?	KOSTNAD?
Uppstart Enskede FF	dec 2014/jan 2015	<ul style="list-style-type: none"> • Ansökan StFF • Övergång spelare 	Herrkommittén Styrelsen	Inträdesavgift: 250 kr serieavgift: 3 700 kr Kollektiv övergång: 300 kr Ev. kollektiv övergång futsal: 150 kr Övergång (ex. mellan EIK och EFF): 300 kr/gång Licensiering: 20 kr/spelare Arvoderad tränare? Plankostnad? Rese-ersättning? Domarkostnad: ca 5 535 kr
Anställning av ungdomssportchef	jan/feb 2015	-	Styrelsen och kansleit	500 000 kr/år
Utvärdering år 1	mars/april 2015	Se över de åtgärder som gjorts hittills och hur de har fungerat. Ev. revidering av vissa saker	Kommittéer och styrelsen	-
Utbildning av ledare	Hela året	Fortsatt satsning	Utbildningsk.	Ca 300 000 kr (?)

ÅR 3 – 2016

VAD?	NÄR?	HUR?	VEMS ANSVAR?	KOSTNAD?
Ev. övertagande av Gunners div.4-plats	Innan säsongstart Jan/feb 2016	<ul style="list-style-type: none"> • Ansökan StFF 	Styrelsen Herrkommittén	Övertagandeavgift och övergångsavgift
Utbildning av ledare	Hela året	Fortsatt satsning	Utbildningsk.	Ca 300 000 kr (?)
Utvärdering år 2	mars/april 2016	Se över de åtgärder som hittills gjorts och hur de har fungerat. Ev. revidering av vissa saker	Ungdomssportchef, kommitté och styrelsen	-

Bilaga 3: Handlingsplan femmannakommitté

En kort sammanställning utifrån frågorna hur vi i dag arbetar inom PK/HK och mest troligt även gör på flick- och damsidan. Den enda skillnaden är att vi i framtiden på ett bättre sätt vill nyttja synergin mellan pojkar och flickor och jämställa desamma. Ytterligare tror arbetsgruppen att man måste börja arvoda arbetet som vi gör i kommittéerna, detta för att attrahera människor att ta på sig dessa uppdrag.

- **Vilka arbetsuppgifter ska kommittén ha?**

Sportsligt ansvar för 6-9 åringar.

- Uppstarten av 6-årsverksamheten
- Säkerställer att träningsgrupperna följer spelutvecklingsmanualen, spelmodell och att ledarna vidareutbildar sig i fas med åldern på de träningsgrupper de är ledare i.
- Uppmuntra till utbyte i form av kunskap, ledarresurser, spelare mm mellan träningsgrupperna, detta genom regelbundna möten och eller events.

- **Vilka ska ingå i kommittén och vad ska de ha för roll**

Förslagsvis 3 till max 4 personer med tidigare/nuvarande erfarenhet från flick- och pojksidan som ledare i föreningen.

- Utbildningsansvarig.
- Ansvarig för uppstarten av 6-årsverksamheten.
- Cupansvarig.
- Spelarutvecklingsansvarig (Fältjobb)
- Ansvara för att presentera/sälja in föreningen för föräldrar, så de vill engagera sig i Enskede IK.

- **Åldersgruppsansvarig kopplad till 5-mannaverksamheten.**

- JA

- **Hur många träningsgrupper berör en sådan kommitté?**

Uppskattningsvis ca 8-9 träningsgrupper per åldersgrupp (4st), dvs. ca 32-36 st.

- **Ev. kostnad för kommittén.**

Uppskattad kostnad i framtiden:

Spelarutvecklingsansvarig 1-2 personer á ca 30-40´ kr på en säsong.

1-2 administrativa resurser (se vilka ska ingå i kommittén) á 10´ kr per säsong.

Totalt mellan 50-100´kr per säsong beroende på hur många och typ av resurser.

- **Vad ska kommittén ha för befogenheter (rätt att besluta över mm)**

- Allt sportsligt som avser spelare och ledare i berörda åldersgrupper (i samråd med resp. kommitté).

Bilaga 4: Handlingsplan Ungdomssportchef

I denna handlingsplan diskuterar vi:

- Definition av sportchef/arbetsuppgifter
- Ideellt engagerad i styrelsen/sportsligt ansvarig
- Tidsplan med ideellt första året och arvoderad andra året.

Överblick

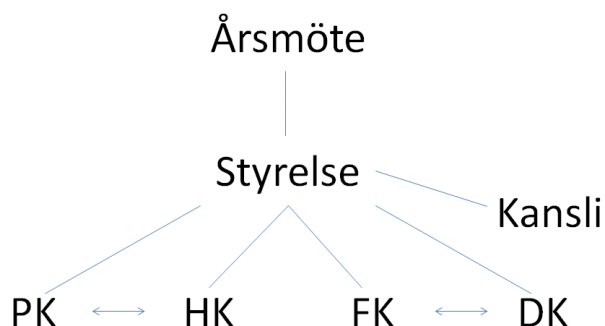
Enskede IK med ca 100 lag och ca 1500 spelare är idag fördelat på pojk, flick, dam & herr.

Föreningsrapporten för År 2014

Samtliga medlemmar	
Antal medlemmar	1548 st
Antal kvinnor	402 st
Antal män	1146 st
Antal med okänt kön	0 st Visa alla medlemmar med okänt kön
Antal felaktiga födelsedatum	2 st Visa alla medlemmar i med felaktigt födelsedatum

Kön	Kvinnor					Män					
	Åldersintervall	0-6	7-12	13-20	21-40	41-	0-6	7-12	13-20	21-40	41-
Aktiva medlemmar		23	227	135	17	0	72	723	331	18	0

Antalet spelare den 29 januari 2014 (antalet 0-6 åringar kommer öka i takt med -08 starten)

EIK är idag uppbyggt enl skissen.

Idag arbetar EIK i 4 block under styrelsen, dvs FK/DK och HK/PK där ansvaret över de sportliga frågorna ligger. Strukturen och organisationen i de olika kommittéerna ser lite olika ut beroende på sammansättning och hur stor verksamhet som ligger under resp. kommitté. Medlemmarna i kommittéerna arbetar ideellt. I respektive kommitté finns det arvoderade ledare och tränare som har uppdrag ute bland lagen. Kansliet har en administrativ funktion.

Problematik

Det ställs höga krav på verksamheten idag. Dels från medlemmarna men även från oss själva som arbetar centralt i föreningen, styrelse kansli och kommittéer. Föreningen är med sin storlek en organisation som kräver mycket tid och engagemang. I och med att föreningen också bedriver verksamhet i alla områden, bredd/elit, pojk, flick, dam och herr är det många intresseområden som ska knytas samman.

I takt med att kraven ökar är det möjligtvis svårare att rekrytera ideella personer som på sin fritid kan och orkar svara upp mot målbilden, som inte heller är tydligt formulerad.

Både inåt och utåt sett blir det allt viktigare att profilera sig som förening och varumärke.

Viljan finns men ”VEM” som ska göra arbetet blir allt svårare att hitta.

Kärnverksamheten i föreningen är givetvis själva träningen och matchen. För att nå och kvalitetssäkra den verksamheten krävs det utbildade ledare som har en adekvat utbildning samt är införstådd i föreningens mål med verksamhet och värdegrund. Delvis når vi lagen idag men långt ifrån alla. Risker med s.k ”klubbar i klubben” finns då vi inte har resurserna att följa upp alla.

Förslag

För att nå en samstämmighet i föreningen i sportsliga verksamhetsfrågor tror arbetsgruppen att det bör finnas en naturlig koppling mellan styrelse – kommittéer – kansli. Alla som arbetar i föreningen ska ha samma målbild med verksamheten, från årsmöte och styrelse via tränare och ledare till den enskilda spelaren. Ska Enskede IK arbeta effektivt och mot samma mål behövs en sammanhållande kraft.

Gruppen tror att en person kommer att få det svårt att täcka hela behovet från föreningen i sportsliga verksamhetsfrågor. Här behövs det många krafter både ideellt och i avlönad form.

- 1. Organisatoriskt föreslår gruppen att det i styrelsen finns en eller flera personer som har till uppgift att vara länk i kommittéernas arbete med verksamheten, se till att klubben följer de mål som satts upp osv. kommunikation blir nyckeln i denna roll mellan styrelse – kommittéer – kansli och andra berörda parter.**
- 2. I arbetet med en ny Enskedemodell har vi konstaterat att behovet av resurs är störst i åldrarna 6-16 år. Ca 1200 spelare befinner sig i spannet och det är i dessa åldrar, motorn i föreningen, behovet av vägledning är som störst. Gruppen föreslår därför att man inledningsvis koncentrerar sig på dessa åldrar och att man finner medel för att på heltid anställa 1 person.**

Spelarutbildningsansvarig eller ”Sportchef”

Idén med spelarutbildningsansvarig är att:

- på ett enhetligt sätt arbeta med barn- och ungdomslag i åldrarna 6-16 år i verksamhets- och utbildningsfrågor.
- vara en länk mellan styrelse, kommittéer, kansli och övriga arbetsgrupper, i första hand sportsliga frågor, men också i verksamhetsfrågor.
- fungera som en kvalitetssäkring i den sportsliga verksamheten och ha i uppdrag att stötta och utbilda lagen i den riktning EIK väljer.
- vara i föreningen ansvarig över ”Enskedemodellen” i åldrarna 6-16 år.
- vara delaktig och driva kunskapsutvecklingen

Vi tror att denna modell på sikt kan vara en god investering, dels sportsligt och dels ekonomiskt. Med en tydligare styrning och uppföljning i yngre åldrar är målet att föreningen behåller fler ledare och därmed fler spelare. Föreningens ledare och spelare får ett tydligare förhållningssätt till Enskede IK som förening och sin egen träning. Vi tror kort och gott att det behövs läggas resurser på fundamentet i föreningen.

Tidsplan och ekonomi

Vi tror att punkt 1 kan sättas igång omgående, redan under 2014

Punkt 2, det vill säga en anställd ungdomssportchef på heltid. År 2 (2015)

Initialt kostar givetvis en anställning grovt räknat en halv miljon. Vi föreslår att man i föreningen gör en grundlig ekonomisk översyn över intäkter och kostnader som finns i föreningen idag och ser om det finns utrymme för anställning. Detta ska vara kopplat till föreningens målbild och syfte.

Vi tror att genom att höja statusen för denna funktion också ökar värdet och prioriteten på åldrarna 6-12. Ser man i ett längre perspektiv är vi övertygade om att en sådan investering borgar för att föreningen fortsätter sin starka ställning i Enskede som ort.

Att fundera på

Gruppen sätter ett mycket stort värde i alla ideella krafter som verkar i föreningen idag. Det vill vi givetvis behålla då vi ser många fördelar med att det oftast finns ett engagemang kopplat till Enskede IK som förening och också ett stort engagemang i att följa sitt eget barn (på genomresa i klubben). Detta får vi inte ta bort. Tvärtom, genom att stödja dessa personer och ge resurser och kunskap att leda klubben, laget och spelarna, så stärker vi engagemanget.

Att anställa personer som arbetar på heltid KAN, om man gör det på fel sätt, få effekt att vi centraliserar resurserna och tar ifrån ansvaret från spelare, ledare och föräldrar, vilket i sin tur kan leda till att man tar ett steg tillbaka som förälder. Synen på klubben ska vara att alla vill och kan hjälpas åt.

Ur ett ekonomiskt perspektiv är detta också mer lönsamt än att professionalisera verksamheten. Alla som vill ska få vara med. Vi tror fortfarande på modellen med ett stort ideellt engagemang men att extraresurs måste till för att det ideella engagemanget ska orka fortleva.

Bilaga 5: P01:s verksamhet – ett gott exempel

Varför har P01 en fungerande verksamhet?

Utan inbördes ordning listas här de olika aktiviteter som hjälpt till att integrera P01-gruppen utan utslagning.

Åldersgruppsansvarig och kommunikation

Åldersgruppsansvarig går på föreningens informationsmöten och rapporterar direkt vidare till övriga P01-ledare. All information slussas vidare. Inget filtreras eller utelämnas. För att underlätta informationsflödet skapas ett e-postalias så att alla ledare inom P01 nås via EN e-postadress. Vid en frågeställning våren 2013 som akut måste lösas sätts en telefonkonferens upp med representant från varje träningsgrupp.

Regelbundna möten inom ålderskullen

Från och med 7-manna har P01 fyra möten per år. Två vår och två höst där erfarenheter och träningstips utbyts. För dokumentation och uppföljning skrivs mötesprotokoll som skickas ut redan nästa dag.

Gemensamt ansvar för teknikträningarna

När P01 går upp på 7-manna våren 2011 finns fortfarande gemensamma teknikträningar kvar som en aktivitet som ska genomföras i en ålderskull. Dessa hålls på gruset måndagar kl 17-18. Åldersgruppsansvarig delar ut ansvaret för att hålla i dessa bland alla träningsgruppers ledare/tränare. På så vis träffar tränare fler spelare än de i de egna laget. Värdet av de gemensamma teknikträningarna visar sig efteråt vara mer av social natur än fotbollsteknisk.

Förstalagsbildande utan sönderfall

Bildandet av förstalaget sker på ett ovanligt sätt då det redan finns en träningsgrupp som för tillfället ligger längre fram övriga. Träningsgruppen bantas något och bildar förstalag med endast 10+1 spelare för att minimera riskerna att behöva peta någon spelare efter ett år utan istället utöka gruppen i takt med 9- och 11-manna. Tack vare detta har P01-gruppen i stor utsträckning sluppit det sönderfall och problem som genomgående uppstår i träningsgrupper vid bildande av förstalag enligt den gängse selekteringsmodellen. Av ren slump och på konstgjord väg får alltså P01 en harmonisk situation i alla träningsgrupper trots konstruktion av förstalag i 11 års ålder.

Samarbete förstalag – övriga träningsgrupper

Samarbetet mellan det befintliga förstalaget och övriga träningsgrupper fungerar bra. Grunden till det är tack vare den konstgjorda situationen som uppstått och som lett till att nästan inga spelare eller ledare har lämnat träningsgrupperna. Beslutet att starta upp förstalaget med

endast 10+1 spelare stöds av övriga träningsgrupper med löften om fria lån till förstalaget så länge det inte stör ordinarie verksamhet. En viktig pusselbit för att utlån ska fungera är att förstalagets ansvariga aktivt bidrar till gemensamt spelsystem med gemensamma instruktionspunkter vilket gynnar alla. Det gemensamma spelsystemet för P01-gruppens 7-mannaspel har sina grunder i GFF:s (Spelarlyftet) dokument om hur de ska spela 7-manna. 2-3-1, rulla ut bollen, inget fokus på fasta situationer, strunta i om motståndarna har en på sniken, båglopningen, o.s.v. Det gemensamma spelsystemet medför även att utlån mellan övriga träningsgrupper förenklas. Under 2013 sker t.ex. inlån till Örebrocupen och Hallstavik Sommar cup.

Knight Cup

Vintern 2012 drar P01 igång Knight Cup. En interncup på Enskede IP med 80%-igt deltagande. Alla träningsgruppers spelare blandas i Champions League-lag och spelar 7-manna på tre planer samtidigt. Ett av de viktigaste grundtänken i Knight Cup är att det läggs mycket lite fokus på vinnare. Kampmomentet eftersträvas desto mer. Stor succe! I juni 2013 genomförs den tredje Knight Cup. För 100:- får spelarna hamburgare, läsk, godis, frukt, spela fotboll och hänga med nya kompisar i över fyra timmar. Se även <http://www.knightcup.se> för bilder och mer information om Knight Cup. Till dags dato har även en inomhus-Knight Cup anordnats i Solnahallen.

Gemensam målvaktutbildning

Engagerad P01-ledare anlitar extern målvaktstränare som med början våren 2012 utbildar intresserade P01-målvakter. Utbildningen fortsätter under hela 2013 och är inbokad även 2014.

7-timmars i Sjöstadshallen

P01 hittar en ledig 7-timmarslucka en lördag i februari i Sjöstadshallen och bokar tiden. Med ca 60 spelare anmälda sätts en intern-inomhuscup upp med blandade lag till självkostnadspriset 40:-/spelare. Cupen kallas officiellt inte för Knight Cup men dagen är så lyckad att vi nästa vinter vågar arrangera ovan nämnda inomhus-Knight Cup i Solnahallen.

Gemensamma träningstider

P01 vill säsongen 2012 ha en gemensam träningstid. Man får Skarpnäcks SF konstgräs 11-manna söndagar 08:00-10:00. P01-ledarna delar på ansvaret för att alltid ha någon på plats för de P01-spelare som vill träna extra. Säsongen 2013 har P01-bredd Gubbängens BP onsdagar 18:45-20:00 där bland annat gemensam teknikhinderbana byggs och genomförs av samtliga spelare.

Team 42

I ett försök att vaccinera P01 mot klubbflykt bland spelare med förstalagsambitioner startar P01 hösten 2012 samarbetslaget Team 42. Team 42 deltar bl.a. i Ersans Pokal och Johan Björkmans Pokal. Team 42 spelar under 2013 i Sanktan Svår. Ca 35 spelare har någon gång varit synliga i Team 42. Laget Team 42 finns inte utan uppstår endast vid matchtillfället och upplöses sedan. Team 42 tävlar under 2013 inte för maximerat resultat utan mer för spelarna ska få bekräftelse och ställas inför positiva förväntningar.

Överanmälan till Sanktan

Till sista året på Sanktan 7-manna gör P01 en lätt överanmälan till Sanktan för att på så vis tvinga fram samarbeten. Samarbeten förekommer på alla nivåer och när två P01-lag hamnar i samma Sanktan-grupp blandas lagen upp för att slippa en ”vi mot dom”-situation inom P01-gruppen.

Gemensamt Sanktanschema

Inför säsongen 2013 upprättar P01 ett gemensamt dokument med alla P01-matcher listade. På så vis vet vi alltid var och när andra träningsgrupper har match.

Rotationsträning

Förstalaget och övriga träningsgrupper skriver avtal om hur rotationsträningen ska gå till och startar upp verksamheten våren 2013.

Utbildade och nyfikna tränare

Utbildningsnivån i P01-gruppen är minst BAS1 på en ledare i varje träningsgrupp. I vissa fall även BAS2.

Lodrätta samarbeten

Tack vare god relation med P00:4 startar P01 hösten 2013 utlån av spelare till träningsmatcher och cup. Under 2013 lånar P01 upp P02-spelare till Örebrocupen och Aroscupen. Sent 2013 startas även rotationsträning med P02-spelare i P01. I anmälan till Sanktan 2014 öronmärker P01 fyra platser i 9-manna div 4 för spelare från P02. Båda samarbetena ovan är exempel på P01's strävan att inte bara integrera horisontellt utan även vertikalt. Målet är att stärka skyddet mot spelarflykt och drop out.

Bilaga 6: Behålla fler seniorer

Det är ett komplext uppdrag att göra en plan för att behålla fler seniorer.

Några grundläggande synsätt måste dock gälla:

1. Vi skall inte årligen ”göra oss av” med spelare som i tio år som ungdomsspelare fostrats som EIK-are. Det var väl kring 2002 som det började bli svårt ”att ta hand om alla”. Sedan dess har säkert mellan 50-100 spelare i åldern 16+ årligen slutat i Enskede IK. En klubb får bättre renommé och sympatisörer genom andra arbetssätt.

Ska vi bygga en förening så måste alla fortsätta att vara EIK-are. Här ett exempel. Ett mejl jag nyligen fick.

Hej!

Jag har spelat i Enskede sedan jag var liten. Men för exakt ett år sedan (vintern 2013) tvingades jag lämna Enskede då mitt lag, p96 u med Stefan strider och Jan Engström som tränare blev till ett så kallat herrjunior lag. Jag tillsammans med 6 andra Enskede spelare blev "petade" och när detta skedde kom ovannämnda tränare fram till mig och sa att jag hade en talang och stor potential men att jag inte var tillräckligt "stor" (jag var sen in i puberteten och därmed ganska kortväxt) för att klara av det fysiska spelet som herrjuniorerna skulle spela i sr1. Och att de tyckte att jag skulle ta kontakt med Enskede när jag växt på mig.

Sedan jag tvingades lämna EIK har jag spelat och utvecklats i AIK ff u17. Jag är nu både längre och starkare än vad jag va då. Jag har trivs bra i AIK men att spela för Enskede min moderklubb är något allra extra.

Så jag undrar: vad finns det för möjligheter idag i Enskede ik?? Jag är född 1996.

Tacksam för svar/// Daniel Thorslund

2. Bidragssystemet är nu så utformat att vi får LOK-stöd för spelare upp till 25 år
Vi kommer att få ekonomisk täckning genom att ha fler lag/spelare i Enskede IK som ger mer bidrag och medlemsavgifter.
3. Forskningsmässigt VET VI att talanger ”utvecklas olika”. Det kommer att komma spelare till A-laget även ”via andra vägar”
4. För att i framtiden ge plats åt föreningens egna utbildade spelare skall representationslagen erhålla en procentsats (som styrelsen beslutar) på egna produkter i A-lagstruppen. En skala (flerårsplan) bör upprättas för A-lagen på sikt skall uppnå en hög procentsats. Procentsatsen skall justeras efter hand som den nya Enskedemodellen och spelarutbildningsplanen förverkligas.

Åtgärder Herrsidan

- 1) När våra P 97 blir för gamla för S:t Erikscupen måste de kunna få vara kvar.
Detta sker genom att vi 2015 startar ett herrseniorlag Enskede FF i div 7.
Styrelsen blir densamma som Enskede IK:s
- 2) Om ca två år kommer Gunners United att lägga ner sin verksamhet pga för hög medelålder. Har vi då redan ett lag i div 6-7 så kan vi vid ett samgående ta över deras plats i division 4. På så sätt skulle vi få en tillräckligt bra utbildningsmiljö för dessa spelare och samtidigt behålla det ekonomiska stödet/bidraget inom föreningen.

- 3) Vill man träna spela på en lägre nivå än ovan skall detta kompletteras med att vi anmäler ett C-lag.

Åtgärder Damsidan

1. Säsongen 2014 spelar Enskede IK:s damer med ett B-lag division 5. På så sätt kan vi starta ett lag som sedan spelar upp sig till div 3.
2. Vi skall involvera damsidan ytterligare i denna fråga men klart är att samma synsätt ska gälla enligt de fyra inledande punkterna överst i detta förslag.

Klubben bör även se över om det finns möjlighet att engagera ungdomar på annat sätt än att vara spelare. Det bör inte ses som en förlust om spelare hellre vill vara förtroendevalda eller ledare, utan det bör ses som en tillgång. Separat arbetsgrupp bör tillsättas för att arbeta fram en plan för hur Enskede IK kan attrahera ungdomar att engagera sig på flera sätt inom föreningen.